Azg Վազգ

21 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2008 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 33 (3927)

ՆԱՏՕ-ն փակել է Կոսովոյի հյուսիսային սահմանը

Գլխավորապես ՆԱՏՕ-ի երկրների զորախմբերից բաղկացած խաղաղարար ուժերը փետրվարի 19-ին Կոսովոյի անկախության միակողմանի հռչակումից հետո փակել են բնիկ սերբական, այժմ առավելապես ալբանաբնակ այդ մարզի հյուսիսային սահմանը: Խաղաղարար ուժերի ներկայացուցիչները երեկ BBC-ի թղթակցի հետ զրուցելիս հայտարարել են, որ նախապես որոշված է սահմանը փակ պահել 24 ժամ, բայց գործողությունը կարող է շարունակվել:

Հաղորդվում է, որ ՆԱՏՕ-ի խաղաղարար ուժերի ամերիկյան զորախումբը փակել է Կոսովոյից Սերբիա տանող գլխավոր ճանապարհը, իսկ էստոնական եւ ֆրանսիական զորախմբերը՝ Կոսովո-Չեռնոգորիա ճանապարհը:

Այսպիսով, Կոսովոյի առավելապես սերբաբնակ հյուսիսային մասը կտրված է Սերբիայից: Կոսովոյի եւ Մետոխիայի սերբերի Ազգային ժողովն ավելի վաղ Բելգրադից պաշտոնապես պահանջել էր վարչական միջոցներ ձեռնարկել Կոսովոյում մնացած սերբերի իրավունքների պաշտպանության համար: Բայց Սերբիան դեռ չի արձագանքել Կոսովոյի սերբերի պահանջին:

Մեծ Սարգսյանը հաղթել է բարձր խեղով

Սակայն նրա հիմնական ընդդիմախոս Տեր-Պետրոսյանը չի ընդունում ընտրության արդյունքները

ՄԱՐԻՈՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Հայաստանի նախագահական ընտրություններն ավարտվեցին, նախնական արդյունքներով առավել քան համոզիչ է գործող վարչապետ Սերժ Սարգսյանի հաղթանակը: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հրապարակած նախնական տվյալների համաձայն, 863544 ընտրող (կամ ընտրողների 52 տոկոսից ավելին) իր ձայնը տվել է Սերժ Սարգսյանին: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի խեղների թիվը 351306 է, Արթուր Բաղդասարյանինը՝ 272256: Վահան Հովհաննիսյանը 100876 խեղ է ստացել, Վազգեն Մանուկյանը՝ 20939, Արտաշես Գեղամյանը՝ 7473, Տիգրան Կարապետյանը՝ 9754, Արամ Հարությունյանը՝ 3092, Արման Մելիքյանը՝ 4359:

Այդուհանդերձ՝ եթե որ հետո այս նախնական արդյունքները մեկ անգամ եւս վերջնական կհաստատվեն, իսկ ընտրության օրվանից մեկ շաբաթ հետո՝ ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ կկազմվեն վերջնական արձանագրությունները: Անկախ Հայաստանի հինգերորդ նախագահական ընտրությունների արդյունքում ունեցանք երկրի երրորդ նախագահը:

ՏՈՍՏՈՒՈՒԸ

Սակայն, հայտնի բան է, որ Հայաստանում սովորաբար թեկնածուների մի մասը այդպես էլ չի կարողանում մի կողմ դնել հայտնությունը, որ սեփական բարձր ինքնագնահատականի հետեւանք է, ու գոնե մի անգամ ընդունել պարտությունը, անգամ մի խայլ էլ առաջ գնալ ու շնորհավորել ընտրված նախագահին:

Տես էջ 2

ՀՅԴ-ն ընդունել է իր թեկնածուի պարտությունը

Ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի, **Հրանտ Մարգարյանը** հայտարարել է, որ ՀՅԴ-ն ընդունում է նախագահական ընտրություններում իրենց թեկնածու Վահան Հովհաննիսյանի պարտությունը: Պատասխանելով թղթակցի այն հարցին, թե ինչպե՞ս կարող էր մի քանի ամիս առաջ՝ 2007-ի մայիսի խորհրդարանական ընտրություններում 13 տոկոս հավաքած կուսակցության թեկնածուն սանձալ գրեթե երկու անգամ միչ էլն, Հ. Մարգարյանն ասել է. «Դրանք այն անհայտ բաներն են, որ մեզ էլ են մտահոգում»: Իսկ հարցին, թե շնորհավորելո՞ւ են հաղթած թեկնածուին, ՀՅԴ բյուրոյի ներկայացուցիչը պատասխանել է. «Դեռ ժամանակ կա դրա համար»:

Մեծ Սարգսյանին շնորհավորեց Վլադիմիր Պուտինը

2008 թվականի նախագահական ընտրություններում տարած հաղթանակի կապակցությամբ ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանին շնորհավորեց Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը:

Այդ մասին հաղորդել է Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի մամուլի քարտուղար Ալեքսեյ Գրոմովը:

ԱՊՀ դիտորդների կարծիքը

Հայաստանում փետրվարի 19-ին տեղի ունեցած նախագահական ընտրությունները, ըստ ԱՊՀ դիտորդների, որոնք դիտորդական առաքելություն էին կատարել 167 ընտրատեղամասերում, համապատասխանել են Հայաստանում գործող օրենքներին: Նշվում է նաեւ, որ դիտորդական առաքելությունը տեղի ունեցած ընտրությունները համարում է ազատ եւ թափանցիկ, ու առաջարկում է դիտորդական առաքելություն իրականացնող մյուս միջազգային կազմակերպություններին միանալ այս հայտարարությանը: Դիտորդները ընդգծում են նաեւ, որ այս ընտրությունները կարեւոր գործոն են Հայաստանում ժողովրդավարության էլ ավելի խորացման եւ ամրապնդման համար:

Առաջինը շնորհավորել է Սարկոզին, հետո՝ Սաակաշվիլին ու Ազնավուրը

Սերժ Սարգսյանին շնորհավորական ուղերձ է հղել Ֆրանսիայի նախագահ Նիկոլա Սարկոզին. «Հարգելի պարոն Սարգսյան, սրանց շնորհավորում եմ Ձեզ 2008 թվականի նախագահական ընտրություններում տարած հաղթանակի կապակցությամբ...: Վստահ եղեք, որ Հարավային Կովկասում կայունության ու խաղաղության ամրապնդման հարցում կարող եք շարունակել հենվել Ֆրանսիայի հաստատակամ աջակցության վրա: Ֆրանսիան, որը Մինսկի խմբի համանախագահող երկրներից մեկն է, կշարունակի ջանքեր գործադրել Լեռնային Ղարաբաղի բարդ հակամարտության տեւական եւ փոխադարձաբար ընդունելի լուծում գտնելու ուղղությամբ: Օգտվելով առիթից, կուզենայի հայտնել, որ անձնապես մեծ կարեւորություն եմ տալիս Ձեր երկրի հետ հաստատված համակողմանի համագործակցության զարգացմանն ու խորացմանը», ասված է հայտարարության մեջ:

Օրվա վերջում հայտնի դարձավ, որ նախագահական ընտրություններում տարած հաղթանակի կապակցությամբ շնորհավորական ուղերձ է հղել նաեւ Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլին:

Սերժ Սարգսյանին իր շնորհավորանքն է հղել նաեւ Շառլ Ազնավուրը:

ՍՐՅԱԽՅԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ 20-ԱՄՅԱԿ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ ամենայն հայոց կաթողիկոսի ուղերձն արցախյան շարժման 20-ամյակի առթիվ

Սիրելի ժողովուրդ ի Հայաստան, յԱրցախ եւ ի Սփյուռս.

Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնից ողջույն ենք հղում եւ հայրապետական մեր օրհնությունը բերում ձեզ՝ Արցախյան շարժման 20-րդ տարեդարձի առիթով:

1988 թ. այս օրերին սկիզբ առած ազատագրական պայքարում, պաշտպանելով Արցախի հայության ազատ արտելու իրավունքը, չընկրկելով զրկանքների ու զոհողությունների առջեւ, հավատավոր մեր ժողովուրդը հաղթանակել է Աստծո ողորմությամբ: Հաղթական են նաեւ Արցախում պետականության կառուցման, երկրի շենացմանն ու առաջընթացին ուղղված ջանքերը մեր ժողովրդի, որ այսօր շարունակվում են անվազ հավատով ու լավատեսությամբ, Մայր Հայաստանի հետ Արցախի միացյալ նոր կյանքը կառուցելու վստահությամբ:

Աղոթում ենք առ Աստված, որ խաղաղության իր շնորհի ներքո պահպանի մեր հայրենիքն ու համայն ժողովրդին եւ արժանի դարձնի մեզ շուտով տեսնելու Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետության միջազգայնորեն ճանաչումը, որ արդար իրավունքն է Արցախի հայության:

Թող տերը հավատով պայծառ եւ հայրենյաց սիրով զորացյալ պահի մեր ժողովրդին եւ պարգեւի նոր ձեռքբերումներ՝ ամրապնդելու իր հույսերը, կառուցելու իր միացյալ, բարօր ու լուսավոր գալիքը:

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը շնորհավորել է

Ռոբերտ Քոչարյանը շնորհավորական ուղերձ է հղել Սերժ Սարգսյանին, որում ասված է. «Հարգելի պարոն Սարգսյան, սրանց շնորհավորում եմ Ձեզ 2008 թվականի նախագահական ընտրություններում տարած հաղթանակի կապակցությամբ: Ազատ եւ արդար ընտրություններում Ձեր տարած հաղթանակի կապակցությամբ շնորհավորանքներ ստացած եք Հայաստանի Հանրապետության առաջընթաց զարգացմանն ու ժողովրդավարացմանը միտված բարեփոխումների շարունակականության հետեւ:»:

Ընտրությունների նախնական եզրակացության՝ ընտրությունները մեծապես համապատասխանում են եվրոչափանիշներին

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Փետրվարի 19-ի նախագահական ընտրությունները Հայաստանում անցկացվեցին մեծապես համապատասխան երկրի միջազգային պարտավորություններին, չնայած հետագա բարելավումը անհրաժեշտ է կապված դեռեւս առկա մարտահրավերների հետ»: Միջազգային դիտորդական առաքելության երեկ հրապարակած նախնական եզրակացությամբ այսպիսին են եղել նախագահական ընտրությունները:

Ըստ այդմ, միջազգային դիտորդները պարզել են, որ հայաստանյան իշխանությունները ոչով ջանքեր են գործադրել նախորդ ընտրություններում (նկատի ունեն նախորդ նախագահական ընտրությունները-Ա.Հ.) դիտարկված թերությունները հաղթահարելու համար: Միեւնույն ժամանակ, հայտարարության մեջ նշվում է. «Կարիք կա հետագա կատարելագործման եւ հաղորդական կամքի, ջանք թափելու այնպիսի մտահոգությունների առնչությամբ, ինչպիսիք են ընտրական գործընթացի հանդեպ հասարակության վստահության պակասը եւ թեթեւության ու կուսակցական գործողությունների հստակ տարբերակման բացակայությունը: Հաշվարկման իրականացումը չցրեց շահագրգիռ կողմերի կասկածները»:

«Ակտիվ եւ մրցակցային ընտրություններում», ըստ Եվրոպայում անվտանգության եւ համագործակցության կազմակերպության ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովի փոխնախագահ եւ ԵԱՀԿ կարճաժամկետ դիտորդների հատուկ կոորդինատոր **Անն-Մարի Լիզինի**, հարցը կանգնեցին զգալի հաղթահարման այլընտրանքների առաջ: «Մեր դիտարկած խնդիրները, մասնավորապես ձայների հաշվման ընթացքում, թեեւ է լուծվեն բարձրացնելու համար ընդհանուր վստահությունը ընտրական գործընթացի հանդեպ», երեկ «Մարիոթ-Արմենիա» հյուրանոցում հրավիրված ասուլիսում հայտարարեց տիկին Լիզինը:

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի առաքելության ղեկավար **Ջոն Պրեսկոթը** նշեց, որ այս ընտրությունների շրջանակներում բարելավումներ, միեւնույն ժամանակ, դրանց իրագործման խնդիրները, հատկապես ձայների հաշվարկի առումով, որոշ դեպքերում «վնասում են մարդկանց վստահությանը»: Ամեն դեպքում, ըստ Պրեսկոթի, վերջնական ընտրությունը հայ ժողովրդի ձեռքում է, միեւնույն ժամանակ, հավաստը ընտրական գործընթացի հանդեպ իրական ժողովրդավարության համար վճռական է:

Տես էջ 2

Արթուր Բաղդասարյանի նախընտրական շտաբի հայտարարությունը

Արթուր Բաղդասարյանի նախընտրական գրասենյակը հայտարարել է փետրվարի 19-ի ընտրությունների արդյունքների վերանայման եւ բողոքարկման գործընթաց սկսելու մասին: «Փետրվարի 19-ի խեղարկությունը արձանագրեց բազմաթիվ ընտրակեղծիքներ եւ ընտրախախտումներ», ասված է թեկնածուի գրասենյակի տարածած հայտարարությունում: Արթուր Բաղդասարյանի նախընտրական գրասենյակը պահանջում է անվավեր ճանաչել ավելի քան 100 ընտրական տեղամասերի խեղարկության արդյունքները, կատարել ձայների վերահաշվարկ ավելի քան 200 ընտրական տեղամասերում, որի արդյունքում, ինչպես հաղորդված են, «էականորեն բարձրանալու են մեր թեկնածուի ձայները, ինչը իր հերթին էական ազդեցություն կունենա ընտրությունների վերջնական արդյունքների վրա»:

Exit poll-եր. ճշմարտանման ու հորինված

Նախագահական ընտրություններից ընդամենը մի քանի օր առաջ բրիտանական սոցիոլոգիական «Պոպուլուս» ընկերության ղեկավար Էնդրյու Կոտերը **«Ազգին»** տված հարցազրույցում վստահորեն նշել էր, որ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանին ձայն կտա ընտրողների 48-52 տոկոսը, սակայն ընտրությունների օրը 126 ընտրատեղամասերում իրենց անցկացրած ելքային հարցման՝ exit poll-ի տվյալներով Հայաստանի վարչապետ Սերժ Սարգսյանը ստացավ ընտրողների ձայների 57.1%-ը, ինչը մոտ 5 տոկոսով ավելի էր կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի երեկ հրապարակած նախնական տվյալներից՝ 52.86 տոկոս: Մինչդեռ Կոտերը հաստատված նշել էր, որ իրենց անցկացրած ելքային հարցումները ընտրությունների արդյունքներից կարող են տարբերվել 2,5 տոկոսով միայն: Հայաստանի նախկին նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը, ըստ «Պոպուլուսի» ելքային հարցման, ստացել էր ձայների 17,4 տոկոսը, մինչդեռ այն կազմել է 21,5 տոկոս, այսինքն՝ 4 տոկոսից ավելի: Արթուր Բաղդասարյանի պարագայում, ելքային հարցման տվյալները՝ 14.6%, ավելի մոտ են ԿՀԸ-ին՝ 16, 66 տոկոս, նույնը կարելի է ասել նաև Վահան Հովհաննիսյանի ստացած ձայների մասին՝ 5.98 եւ ԿՀԶ՝ 6.12 տոկոս: Մյուս թեկնածուների ստացած ձայների տոկոսները նույնպես մոտ են իրական պատկերին:

Փետրվարի սկզբին «Պոպուլուսի» անցկացրած սոցհարցման արդյունքներով Սերժ Սարգսյանը ստացել էր 50,7% ձայն, Արթուր Բաղդասարյանը՝ 13,4%, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը՝ 12,6%, Վահան Հովհաննիսյանը՝ 7.6%: Ինչպես տեսնում ենք, այստեղ ձայների տարբերությունը, բացի Լեւոն Տեր-Պետրոսյանից, մոտավորապես 2,5 տոկոս է կազմում՝ ավելի կամ պակաս:

«Մենք բարձր հեղինակություն ունենք եւ չենք պատրաստվում հարվածի տակ դնել», Կոտերի այս խոսքերը շատերս հավաս նեռնչեցին այն բանից հետո, երբ նրանց անցկացրած ելքային հարցման տվյալները հիմք ընդունելով Հայաստանի նախագահական ընտրությունների արդյունքների մասին հայտնեցին հեղինակավոր այնպիսի միջազգային լրատվամիջոցներ, ինչպես «Ռոյթեր» եւ «Եվրոնյուզ»: Մինչդեռ մեզանում «Պոպուլուսի» հարցման արդյունքները ոմանք կասկածի տակ են առնում, պատմություններ հորինելով ընկերության կատարված լինելու, մեր հասարակության վախկոտության եւ այլնի մասին:

Ընտրությունների օրը երեւան եկան նաեւ տեղական կազմակերպություններ՝ իրենց exit poll-երով: Դրանցից մեկը «Ալֆա-ԳԱ» ընկերությունն էր, որը իր գոյության մասին հայտարարեց ընտրատեղամասերը փակվելուց ոչ՝ ժամը 20-ին, որը լրատվամիջոցների ինտերնետային էջերում, հայտարարելով Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հաղթանակի մասին՝ 54,2 տոկոսով: Ընկերությունը որտեղից որտեղ գտել էր 3008 ընտրող, որոնցից 2767-ը իրենց ձայնը տվել էին Տեր-Պետրոսյանին, իսկ Սերժ Սարգսյանը ստացել էր ձայների 24,4 տոկոսը, Վահան Հովհաննիսյանը՝ 8,4, Արթուր Բաղդասարյանը՝ 8,2, մյուսները՝ հազիվ 1,5 տոկոս: Այս ընկերության գոյությունը, սակայն, արդարադատության նախարարությունը հերքեց հենց երեկ՝ հաղորդագրություն տարածելով, որ «Ալֆա-ԳԱ» անվամբ ընկերություն պետռեգիստրում գրանցված չէ:

Ելքային իր հարցման արդյունքները «Ալֆայից» մեկ ժամ հետո ներկայացրեց տեղական հաջորդ կազմակերպությունը՝ «Ալյանսը». 3055 ընտրողից Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի օգտին քվեարկել է 37,7 տոկոսը, Սերժ Սարգսյանին՝ 35,5 տոկոսը, Արթուր Բաղդասարյանին՝ 15,5, Վահան Հովհաննիսյանին՝ 6,4 տոկոսը, մյուսները ստացել են աննշան ձայներ:

Այս ամենը տեղի ունեցավ ընտրությունների օրերին, իսկ ավելի վաղ՝ հունվարի վերջին, մեզանում խոսվեց եւս մեկ սոցհարցման մասին, միջազգային հանրաթեսաական ինստիտուտի պատվերով անցկացրել էին «Գլոբալ Գելաի» կազմակերպության անդամ «Baltic Surveys Ltd»-ը եւ հայկական սոցիոլոգիական ասոցիացիան: 1200 ընտրողներից 43 տոկոսի նախընտրած թեկնածուն եղել էր Սերժ Սարգսյանը, 11 տոկոսինը՝ Արթուր Բաղդասարյանը, 6 տոկոսինը՝ Արտաշես Գեղամյանը, մյուսների վարկանիշն ավելի թույլ էր եղել: Չմոռանանք նաեւ «Սոցիոմետր» հետազոտական կենտրոնի տնօրեն, սոցիոլոգ Ահարոն Ադիբեկյանին, որը ուշագրավ դիտարկումներ էր արել հատկապես Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ընտրազանգվածի վերաբերյալ՝ «ադիաներ, գործազուրկներ, պետծառայողների միջին օղակ, որը տվյալներ ունի առաջ ընթանալու, իսկ հնարավորություն՝ ոչ»: Կասկածից վեր է, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը 350 հազար ձայն չէր ստանա, եթե հասարակության այդ շերտն իրեն լիվաթ եւ անօգնական չզգար: Այդ մասին խոր վերլուծություններ անել մեր պետական այրերը պարտավոր են, այն էլ՝ իրենց հաղթությունը տոնելուց առաջ: Ըստ Ադիբեկյանի մարզերում անցկացրած սոցհարցման արդյունքների, առաջին տեղում Սերժ Սարգսյանն էր, երկրորդը՝ Արթուր Բաղդասարյանը, երրորդը՝ Վահան Հովհաննիսյանը:

Բացի «Պոպուլուսից», որը, ինչպես արդեն նշեցինք, մեծ հեղինակություն ու վստահություն է վայելում միջազգային լրատվամիջոցներում, նախագահական այս ընտրություններում չունեցանք մեկ այլ սոցիոլոգիական ընկերություն, որի հայտարարած արդյունքներն այդքան վստահելի ու համոզիչ ինչեին: -

Սոցիոլոգ Գեւորգ Պողոսյանը կարծում է, որ սոցհարցումների նկատմամբ անվստահությունը բնորոշ է հատկապես հետխորհրդային երկրներին, exit poll-երի հանդեպ թերահավատ վերաբերմունք է նաեւ մերձբալթյան երկրներում, սակայն ժամանակի ընթացքում սոցիոլոգիական ընկերություններին հաջողվել է մարդկանց վստահություն ներշնչել իրենց հայտարարած ճշմարտանման արդյունքներով: Սոցիոլոգների պնդմամբ, որպես կանոն, արդյունքների դեմ ըմբոստանում են հիմնականում փիլ ձայներ ստացած թեկնածուները:

ՌՈՒԲԵՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ըստ միջազգային դիտորդների նախնական եզրակացության...

1-ին էջից

«Նախորդ նախագահական ընտրությունների համեմատությամբ նշանակալի առաջընթաց է նկատվել կատված ընտրական գործընթացի նախապատրաստման եւ իրականացման հետ», ներկայացրեց Եվրոպական խորհրդարանի առաքելության ղեկավար Մարի Անն Իսլեր Բեգինը: Ըստ նրա, որոշ ընտրական միջավայրեր ու գեկուցված միջադեպությունները դեռեւս պետք է ուշադրությամբ քննվեն: «Եվրոմիությունը կշարունակի աջակցել Հայաստանում ժողովրդավարության ամրապնդմանը Հարեւանության հաղթականության միջոցով»:

Որպես ամփոփում նախնական եզրակացության, Եվրոպայում անկախության եւ համագործակցության կազմակերպության ժողովրդավարական հաստատությունների եւ մարդու իրավունքների գրասենյակի (ԵԱՀԿ/ԺՀՄԳ) երկարաժամկետ դիտորդական առաքելության ղեկավար Գիրք Արենսը հայտարարեց, որ ընտրությունները մեկ օրվա իրադարձություն չեն, իսկ այս եզրակացությունն էլ նախնական է: «Մենք կմնանք Հայաստանում դիտարկելու արդյունավորման գործընթացի ամբողջականացումը եւ ընտրական քննարկումների ավարտը՝ մասնավոր մեխանիզմների միջոցով: Այս գործընթացը պետք է պարզի ընտրությունների այն ասպեկտները, որոնք հետագա հետաքննության կարիք ունեն», նշեց Արենսը:

Ասուլիսի մասնակիցները նշեցին, որ ընտրություններում բարձր էր թափանցիկությունը, թեկնածուների մեծ մասը բավականին ակտիվ էին քարոզարշավի ընթացքում, ընդհանուր առմամբ կար հարգանք կարծիքների եւ մոտեցումների արտահայտման նկատմամբ: Մամուլի ազատությամբ էլ դիտարկման նախնական եզրակացությունն այն էր, որ ընդհանրական կտրվածքում հավասարապես են վերաբերվել թեկնածուներին:

Ինչ վերաբերում է քողարկերին, ապա այդպիսիի եվրոպական դիտորդական առաքելությունը ստացել է 56-ը, բայց դրանք, առաքելության ղեկավարների խոսքերով, առավելապես չէին հաստատվում փաստերով: Բացի այդ, ընդհանրական էր նաեւ լարվածությունը հենց քվեարկության օրը:

Մոտ 400 միջազգային դիտորդների դիտարկումների ընդհանուր տրամաբանությունը փոխանցելով՝ ԵԱՀԿ կառավարչ դիտորդների հատուկ կոորդինատոր Անն-Մարի Լիզինը նշեց, որ նախորդ ընտրությունների համեմատ կար առաջընթաց: Իսկ ընդհանուր թեկնածուների դժգոհությունը, թե վարչապետ թեկնածուն ուներ առավելություններ քարոզարշավում, Անն-Մարի Լիզինի խոսքերով, առավելապես սահմանադրական խնդիր է, որ առկա է շատ երկրներում:

Եվրոպական դիտորդական առաքելության վերջնական զեկույցը սպասվում է մոտ երկու ամսից:

ԳԱՅԱՆԵ ՊԱՐՈՒՐՅԱՆ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ

Սերժ Սարգսյանը հաղթեց բարձր քվեով

1-ին էջից

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, որ ասում է, թե այսքան ու այսքան ձայն կեղծվել է, անգամ իր նշած թվի պարագայում էլի ինքը չի հաղթել, էլի երկրորդ տեղում է, ու լավ կանի իրեն ձայն տված ընտրողին, որ բոլորովին էլ իր ընտրազանգվածը չէ, այլ գործող իշխանություններից դժգոհ շերտը, իզուր նյարդահան չանի ու հրապարակներ չկանչի: Ով ով՝ ինքը լավ պետք է իմանա, թե ինչպես են անտեսում ընտրողին ու նրա կամքը. 96-ին ինքը հենց այդպես վարվեց կես միլիոնից ավելի ընտրողի հետ, ովքեր ընտրել էին Վազգեն Մանուկյանին, սակայն ընտրությունների արդյունքների պատշաճական հայտարարությանը չսպասելով՝ ամբոխի բաժակ բարձրացրեց իր հաղթանակի պատվին: Զարմանալի է, որ Արթուր Բաղդասարյանին եւս չեն բավարարում 270 հազարից ավելի ձայները, որոնք շատ ավելին էին խորհրդարանական ընտրություններին Օթեկ վստակածից, բայց նախագահական ընտրությունների մասնակից այս թեկնածուն կամ էս թեկնածուն էլի բողոքում է եւ պահանջում անվավեր ճանաչել ավելի քան 100 ընտրատեղամասերի քվեարկության արդյունքները, վերահաշվարկ կատարել ավելի քան 200 ընտրական տեղամասերում, կարծես թե մի քանի մարդ ավելի խորհրդարան անցկացնելու խնդիրն է այս պահին լուծելու: Բայց չէ, երեւում է, առնտուր միշտ էլ կարելի է անել, տալու եւ առնելու բան միշտ էլ կգտնվի: Մինչդեռ տովորելու բան այս անգամ կա Դաշնակցությունից, որն արժանապատվորեն ընդունում է իր պարտությունը. «Մի բան պարզ է՝ մենք պարտվել ենք: Ինչի՞ հետեւանք է, ինչո՞ւ է դա առարկայական ժողովրդի տրամադրության արտահայտությանը, ինչպե՞ս է դա կեղծիքների հետեւանք՝ չեմ կարող ասել, բայց մեր կազմակերպությունն ի վիճակի է հաղթահարելու այդ դժվարությունները», ասում է խորհրդարանական ընտրություններին շատ ավելի մեծ քվե հավաքած կուսակցության ներկայացուցիչը:

Մի բան ակնհայտ է՝ ուզեն, թե չուզեն, բոլոր թեկնածուները, հատկապես բարձր քվե ստացածներն ու առաջին հերթին Տեր-Պետրոսյանը, պատիվ ունեցին հաղթած թեկնածուի լեգիտիմությունը, ինչը Հայաստանի նախագահին այս պահին շատ անհրաժեշտ է: Տեր-Պետրոսյանի խնդիրն է, թե չի ընդունում ընտրությունների արդյունքները, դրանից ինչ է դուրս գալու՝ ԵԱՀԿ/ԺՀՄԳ-ի նախնական գնահատականը դրական է, Սարկոզին, Սաակաշվիլին ու Պուտինը արդեն շնորհավորեցին, եւ ընդհանրապես էլ ոչ մի ձեւով չի երեւում, թե նախնական արդյունքներով ընտրված նախագահի քվեների համեմատ այդքան մեծ տարբերությունների դեպքում, նույնիսկ շատ մեծ կեղծիքներ եթե լինեին՝ կարելի է ընտրությունների արդյունքների էական փոփոխություն կամ նոր ընտրություն ակնկալել:

Մի թռուցիկ հայացք գցելով 9 թեկնածուների ստացած ձայներին՝ կարելի է առաջին եզրակացություններն անել. Արտաշես Գեղամյանը Տիգրան Կարապետյանից միայն ձայն է ստացել, ես էլ բզ «Արարատ ծրագիր», ու հազիվ թե այլեւս երբեւէ նախագահի թեկնածու առաջադրվի: Արամ Հարությունյանն ու Արման Մելիքյանը մեկ գյուղի ընտրողի ձայն են ստացել, թեեւ գյուղապետի պաշտոնի համար չէին առաջադրվել: Վաղուց ակնհայտ էր, եւ հիմա վերջնականապես պարզ դարձավ ակնհայտը՝ դեռեւս չընդունողներին, որ Վազգեն Մանուկյանին, այնուամենայնիվ, մեր ժողովուրդը չի գնահատում, ու՝ չարժե այլեւս պատրանքներ ունենալ այս թեկնածուի ուղղությամբ: Իսկ Արթուր Բաղդասարյանն ու Վահան Հովհաննիսյանը դեռ մի երկու անգամ կարող են նախագահական ընտրությունների մասնակցել, ինչը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի դեպքում հազիվ թե հնարավոր լինի՝ հաջորդ նախագահական ընտրություններին նա 68 տարեկան կլինի:

Մի նկատառում հաղթած թեկնածուին. այնուամենայնիվ, օրվա իշխանություններից դժգոհ 300 հազար մարդուց ավելի ընտրազանգված կա, որի խնդիրները նորընտիր նախագահը պարզապես չի կարող շրջանցել, քանի որ եթե այս անգամ դրանք արտահայտվեցին քվեի տեսքով, առաջիկայում կարող են այլ դրսեւորումներ ունենալ. նրանց նախագահը եւս նա պիտի լինի, պիտի կարողանա մեղմել նրանց դժգոհությունը, ուժիին ընտրելու նրանց շարժառիթներն ու պատճառները վերացնել: Թե չէ ոսինկան ու «սոթջնազ» կանգնեցնելով՝ խնդիր չես լուծի ու մարդկանց հուզող հարցի պատասխանը չես տա: Նոր նախագահն, իրոք, պետք է փորձի լուծել դժգոհություն ծնող սոցիալական պատճառները, առայժմ կառավարմանը ձեռնամուխ լինի անարդարության ու կամայականության պատճառով վիրավորվածների եւ անիրավվածների հոգեբանությունը թեթեւացնելուն, հատկապես կադրային քաղաքականության հարցում գավառական եղանակներից անցում պետք է կատարվի քաղաքակիրթ եղանակների... Մի խոսքով՝ անելու շատ բան ունի, եթե իր քարոզչության հանգույցը՝ ուզում է հայերին ու Հայաստանը առաջ տանել:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հիմնադրվել է 1991 թվականին
Գլխավոր խմբագիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հարությունյան 47
Հեռ. 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱՎԻՆ ԱՐԵՎՇԱՏՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱՎՈՐԿԱՆ / հեռ. 529221
Հարցազրույցների գրասենյակ / հեռ. 582960
Լուսանկարների սենյակ / հեռ. 581841
Հասցեագրատիրոջ / հեռ. 582483
Տարբերակ լրահոսում ծառայության / հեռ. 529353
Հասցեագրատիրոջ տարածքի «Ազգ» թերթ
Թերթի նիստերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տրպագիր ձեւերի միջոցով կամ ռադիոհեռուստաեթերով առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խախտել արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նիստերը չեն գրաքննում ու չեն վերադարձնում
Ձ ստացած նյութերը գրվագրային են, որոնց ընդունելության համար խմբագրությունը պատասխանատվության չի կոչվում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 0010

«Մենք ունենք հսկայական գործողությունների ծրագիր»

Տեր-Պետրոսյանի թիմը նոր ընտրություններ է պահանջում

Նախագահի թեկնածու, առաջին նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի թիմը երեկ Մասենադարանի առջև հրավիրված հանդիպավաճառի ժամանակ հայտարարեց, որ չի ընդունում նախագահական ընտրությունների արդյունքները եւ պահանջեց նոր ընտրություններ: Բազմաժամյա հանդիպավաճառի հենց սկզբում Լևոն Տեր-Պետրոսյանի շտաբը հրապարակեց իր հայտարարությունը, թե ընտրությունների քվեարկությունն ու արդյունքների նախնական ամփոփումը զուգակցվել են համաչափ եւ լկտի աղտոտությունների: «Իշխանությունը, փաստորեն, գործի դրեց կեղծիքների, աղտոտությունների ողջ զինանոցը: ՀՀ քաղաքացիները ենթարկվեցին խայտառակ ֆիզիկական եւ հոգեբանական բռնությունների: Քվեարկության ընթացքում տեղի ունեցան բազմահայտ լցոնումներ, բոլոր ժամկետային զինվորական ծառայողներին եւ գյուղական բազմաթիվ վայրերի բնակիչներին պարտադրեցին իրականացնել բաց եւ իշխանության ներկայացուցիչների կողմից վերահսկելի քվեարկություն», մասնավորապես ասվում է Տեր-Պետրոսյանի շտաբի հայտարարության մեջ:

Փետրվարի 19-ի ընտրությունների արդյունքներն անվավեր ճանաչելու պահանջով Մասենադարանի առջև Տեր-Պետրոսյանի թիմը հավաքել էր բազմաժամյա զանգված, մարդիկ բավական ակտիվ էին, անընդհատ գոռում էին «հաղթանակ», «պայքար», «Մերժիկ, հեռացիր», «Լևոն, նախագահ» եւ աղմուկով դիմավորում Մասենադարանի առջև յուրաքանչյուր ելույթ ունեցողին: Ակնհայտ էր, որ գոնե ժողովրդի այդ հավաքը, որ շարվել-հասել էր մինչեւ կինո «Նաիրի» մոտ, խորապես դեմ է ընտրությունների արձանագրած արդյունքներին եւ, փաստորեն, հայտնվել էր առաջին նախագահի կողմից՝ նրա առաջարկած «հսկայական գործողությունների ծրագրով առաջ շարժվելու համար»: Սարսափելի լարվածություն էր թեւածում հաղթում, որոշ փողոցներ փակ էին՝ լցված ոստիկանության եւ անվտանգության այլ ծառայությունների աշխատակիցներով: Քաղաքի կենտրոնից վերացել էին գրեթե բոլոր երթուղայիները, անընդհատ լարվածություն էր, իսկ հանդիպավաճառի կրճատ մասնակիցների պահվածքը կարծես սպառնալիք լիներ:

Հանդիպավաճառի հենց սկզբում Տեր-Պետրոսյանի թիմակից Նիկոլ Փաշինյանը հայտարարեց, որ իրենք պահանջում են նոր ընտրություններ կամ էլ՝ նախորդի ընտրություններում իրենց թեկնածուի հաղթանակի վավերացում կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովում: Հետաքրքրական է, որ չնայած օդում թեւածող ընդհանուր լարվածությանը, Տեր-Պետրոսյանի հավատարիմ հանդիպավաճառի նկարահանում էին նաեւ հեռուստաընկերությունները: Հավանաբար, տեսնելով, որ երեկվա ընտրություններում առաջին նախագահի թիմին առնչվող դրվագները մեծ եռանդով նկարահանում են արտասահմանյան հեռուստաընկերությունները (ինչին տեղական հեռուստաընկերություններից կարծես միայն «Երկիր մեդիա» էր անդրադառնում), մեր-ոմն էլ ջանասիրաբար գործի էին անցել:

Հանդիպավաճառի մասնակիցները հատկապես հուզվեցին եւ բուռն արձագանքեցին Տեր-Պետրոսյանի՝ նախորդին առեւանգված եւ բռնությունների ենթարկված վստահված անձանցից մեկի եղբոր՝ Արթուր Խաչամիրյանի ելույթից: «Ոգու փորձություն» ՀԿ անդամ Մուշեղ Սաղաթելյանը ժողովրդին դիմեց՝ ասելով, որ այս անգամ պետք է կանգնեն մինչեւ վերջ՝ մինչեւ իշխանություններին հեռացնեն: «Սառը դատողությամբ, կուռ տրամաբանությամբ եւ ազգովին առաջ գնալու եւ ոտքիմին ծնկի բերելու» կոչով հավաքածներին դիմեց Արամ Զ. Սարգսյանը, հետո էլ հավելեց, թե պետության եւ պեսականության հարց են լուծում եւ նահանջի տեղ այլեւս չկա:

Լևոն Տեր-Պետրոսյանին իրենց առաջնորդելու եւ պայքարի տանելու խնդրանքով դիմեց Աժ պատգամավոր, «Ոգու փորձություն» կազմակերպության անդամ Սասուն Միքայելյանը: «Երկրապահները ժողովրդի կողքին են», հիշեցրեց պատգամավոր, երկրապահ կամավորական միության (ԵԿՄ) փոխնախագահ Սյասնիկ Մալխասյանը, ում հանդիպումը, ժողովուրդն ընտրությունների ժամանակ զրկված է եղել ընտրելու իրավունքից: ՀԺԿ նախագահ Ստեփան Դեմիրճյանն էլ համոզմունք հայտնեց, թե նախորդին ժողովուրդը նախագահ է ընտրել Լևոն Տեր-Պետրոսյանին. «Նահանջելու տեղ չկա, պետք է պայքարել հանուն մեր արժանապատվության»:

«Ոչ մի արտառոց բան տեղի չի ունեցել, նորմալ, խայտառակ ընտրություններ են եղել հերթական անգամ», հանդարտ տոնով հավաքածներին դիմեց Լևոն Տեր-Պետրոսյանը եւ ասաց, որ նախորդին, ժամը 20.00-ի դրությամբ ժողովրդի թեկնածուն, այսինքն՝ ինքը, հաղթած է եղել, եւ միայն դրանից հետո են իշխանությունները ժամկել ու սպացել այն թվերը, որոնք երեկ առավոտյան ներկայացվել են հանրությանը: Առաջին նախագահը նշեց, որ 500 հազար մարդ հայտարարվածից պակաս է քվեարկել: Նախագահական ընտրամարաթոնի մյուս բոլոր թեկնածուներին էլ, ինչպես միջազգային դիտորդներին, հավասարապես պատասխանատու համարեց նախորդի ընտրությունների համար: «Մենք ունենք հսկայական գործողությունների ծրագիր եւ մեր ծրագրով հասնելու ենք լիակատար հաղթանակի», հայտարարեց Լևոն Տեր-Պետրոսյանն ու կոչ արեց հավատարակնկռված, նուրբ եւ հանդարտ առաջ շարժվել, որպեսզի կանոնավոր կերպով հասնեն հաղթանակի: Նա վստահություն հայտնեց եւ երաշխավորեց իր թիմակիցներին, որ որեւէ ուժ չի կարողանալու խանգարել իրենց՝ երկրում վերջնականապես օրինականություն հաստատելու:

Հսկայական գործողությունների ծրագիրն այդպես էլ չմանրամասնվեց, միայն հայտարարվեց, որ հավաքածները երթի են դուրս գալիս: Կենտրոնական փողոցներով թափորն առաջ շարժվեց՝ ԿԵՀ դիմաց հանգրվանելու:

ԳՈՌԻՍ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Հիշողության զանգվածային կորուստ Հայաստանի նախագահի ընտրելիս

Նախագահական ընտրությունները Հայաստանում ավարտվեցին եւ արդեն կարելի է որոշ ամփոփումներ կատարել: Ընտրություններում հաղթողի գլխավոր հավակնորդը համարվում էր վարչապետ Սերժ Սարգսյանը եւ այս առումով ընտրությունների արդյունքներն անակնկալ չէին: Անակնկալ արձանագրվեց երկրորդ տեղի համար պայքարում: Այն զբաղեցրեց առաջին նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը, սանձելով ավելի քան 350 հազար ձայն: Դա առավել քան արտառոց է մի կողմից, բայց որոշ չափով օրինաչափ՝ մյուս կողմից:

Օրինաչափ, որովհետեւ նախկին նախագահի վարած քարոզարշավը խիստ ագրեսիվ էր, լի կեղծ տեղեկություններով, անձնական վիրավորանքներով՝ ուղղված ոչ միայն իշխանություններին, այլեւ ընդդիմությանը: Այսինքն, գործում էր «Նոյասակն արդարացնում է միջոցները» սկզբունքը: Երեւութականությունը, որ նրան օգնում են տասնյակ կուսակցություններ եւ կազմակերպություններ, նույնպես որոշակի ազդեցություն էր թողնում: Թեեւ այդ 20 կուսակցություններն ու կազմակերպությունները ե՛ւ իրենց անդամների թվով, ե՛ւ ազդեցությամբ զիջում են ընդամենը մեկ՝ ինչ թե շաս կայացած կուսակցության վարկանիշին: Ընտրողներին աղակողմնորոշում էին նաեւ պարբերաբար աղվող հայտարարությունները, թե իբր նախկին նախագահի կողմն են անցել ուժային նախարարությունների, հարկային եւ մաքսային կառույցների, պետական ծառայողների, երկաթուղիներ-ռիգի մասը կամ զգալի մասը, կամ շուտով իրենց կողմն են անցնելու: Աշխատում էր գեբելսյան հայտնի տեխնոլոգիան. «երբ սուտը հաճախ է կրկնվում, ճշմարտության տեղ է ընդունվում»: Նույնը կարելի է ասել, «արդեն հաղթած» լինելու կիրառվող տեխնոլոգիայի մասին: Դա նույնպես ազդեցություն էր թողնում: Աղաստեղեկատվության կարեւոր բաղադրիչ էր առավելագույնը 50-60 հազարանոց հանդիպավաճառները որոշ հազարանոց կամ ավելի ներկայացնելը: Մեղրիի չեղած տարբերակ, «Հոկտեմբերի 27-ի» շահարկում, ժողովրդի պառակտում հայասանցիների եւ դարաբաղցիների, համաչափ տակավորումներ, դավաճանների փնտրտում յուրաքանչյուր թեկնածուի մեջ: Այս ամենը, ցիշտ է, վնասեց մեր ազգային եւ պետական շահերին, բայց միանշանակ օգնեց Լևոն Տեր-Պետրոսյանին: Ընտրողներին եւ հասկացող իշխանություններից օբյեկտիվորեն կամ սուբյեկտիվորեն դժգոհ ընտրողներին աղակողմնորոշելու միջոցով նա կարողացավ հավաքել իր հնարավոր ձայների առավելագույնը: Իսկ որ գործող իշխանություններից օբյեկտիվ դժգոհողները միայն չեն եւ հենց ներկայիս իշխանություններն են Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հավաքած ձայների հիմնական մեղավորները, անկասկած է:

Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հավաքած ձայների այս հանկը պետք է մտահոգիչ լիներ բոլորիս համար: Դրանով պետք է մտահոգվեն եւ իշխանությունները, ե՛ւ ընդդիմությունը, հանգի հենց վերջինիս ձայները նա կարողացավ տանել: Տրամաբանական է, որ իշխանության թեկնածուին տվելիք ձայները չէ, որ պետք է անցնեին արտասահման եւ անհանդուրժող ընդդիմությանը: Վերջինիս անցան նաեւ իշխանությանը մաս կազմող, բայց որոշակիորեն ընդդիմադիր տրամադրությունները արտահայտող Դաշնակցությանը՝ հայկական Դաշնակցության բյուրոյի ներկայացուցիչ Հրանտ Մարգարյանի այն տեսակետին, որ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը տանելու ենք թե իրենց, այլ Սերժ Սարգսյանի ձայները: Բացի այդ, մարդիկ, որոնք հակված էին ձայն տալու Վահան Հովհաննիսյանին կամ Վազգեն Մանուկյանին, սարսափելով Լևոն Տեր-Պետրոսյանի իշխանության վերադառնալու հեռանկարից, իրենց ձայները տվեցին նախկին նախագահի վերադարձը կանխելու իրական հնարավորություն ունեցող միակ թեկնածուին՝ Սերժ Սարգսյանին: Անցած ընտրությունների արդյունքները սառը ցնցուղ էին հատկապես «Օրինաց երկիր» եւ նրա ղեկավար Արթուր Բաղդասարյանի համար: Անցած վերջինիս բնորոշ պոպուլիզմը հնարավորություն չտվեց նրան երկրորդ տեղը զբաղեցնելու: Դրանով նա պարտական է նախ եւ առաջ Լևոն Տեր-Պետրոսյանին, հանգի առավել մեծ ձայներ նրանից խլեց հենց առաջին նախագահը: Բացի այդ, Արթուր Բաղդասարյանն արժանացավ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի՝ ամենադաժան ճնշադատությանը, պիտակավորմանը եւ բանտարկներին:

Իսկ ինչո՞ւ էր զարմանալի առաջին նախագահի այդքան ձայն տանելը: Զարմանալի էր, հանգի կարծես թե երկար ժամանակ չէր անցել 90-ականների դաժան իրականությունից, հանգի կենսամակարդակի որոշակի բարելավման հասնելով, մեր բնակչության մի հատված սկսեց կարոտել այդ տարիները, հանգի մոռացավ, թե ինչի վերածեց հանրապետությունը առաջին նախագահը, ինչպես փոշիացրեց ժողովրդի միասնականությունը, վստահությունն ու հավատը իշխանության եւ անկախ պետականության նկատմամբ, մոռացավ հացի հերթերը եւ այդ հերթերի մեջ կատաղի պայքարում ձեռք գցած հացի պարունակությունը, մոռացավ անկարգությունը եւ թվում էր, թե անմոռանալի ցուրտը բնակարաններում եւ ահռելի սարսափով հերթական ձմռան սպասումները, մոռացավ մեսական դարձած ժամանակավոր կացարանները աղեցի գոտում, մոռացավ հազարավոր ցրտահարված ձեռքերով ու ոտքերով, տեսողության խանգարումներ ստացած ու բազում այլ հիվանդությունների տեր դարձած երեխաներին ու մեծահասակներին, մոռացավ կտրտվող ծառերի ճռնչյունը, մոռացավ մեկ անգամից գործադուլ եւ աղքատ դարձած հարյուր հազարավոր մարդկանց, մոռացավ Հայաստանից արտագաղթողների, իմքնաթիռի տոմսով բնակարաններ վաճառողների քարավանը, մոռացավ ՀՀՇ-ի իշխանավորների կուրծ ու գոռ դեմքերը համընդհանուր բավարարության ֆոնին, մոռացավ, թե ովքեր օգտվելով ժողովրդի անսահման հավատից, անցան իշխանության գլուխ եւ ինչպես վարվեցին իրենց իշխանության բերած ժողովրդի հետ, մոռացավ, որ Լեռնային Ղարաբաղի մեր հայրենակիցների պայքարի եւ Ղարաբաղյան շարժման շնորհիվ նախագահ դարձած անձը այսօր փնտրվում է այդ նույն Ղարաբաղն ու դարաբաղցիներից: Այսպես կարելի է անվերջ շարունակել: Եվ զարմանալի է, որ այս ամենի համար նախկին նախագահից ներողություն եւ մեղքերի ընդունում պահանջելու փոխարեն 350 հազարից ավելի մարդիկ, կամ մեր մեծահասակ բնակչության մոտ 15 տոկոսը, ընտրում են նրան: Սա, եթե շաս մեղմ արտահայտվեմ, ոչ այլ ինչ է, քան ժողովրդի վերոնշյալ հաշվածի հիշողության զանգվածային կորուստ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՍՓՈՓՈՒՄ

Լոռու մարզի ընտրողների 62,06 տոկոսը քվեարկել է Սերժ Սարգսյանի օգտին

Երկրորդ տեղում Արթուր Բաղդասարյանն է

Հայաստանի Հանրապետության նախագահի ընտրությունները Լոռու մարզի 4 ընտրատարածքներում հիմնականում անցան հանգիստ եւ խաղաղ պայմաններում: Ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներից տեղեկացանք ընտրությունների նախնական արդյունքների մասին:

Թիվ 29 ընտրատարածքում (53 տեղամաս) ցուցակային 60 742 ընտրողից քվեարկել է 40 888-ը (67,31 տոկոս): Վավեր ճանաչված ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ՝ Արթուր Բաղդասարյան՝ 9607, Արտաշես Գեղամյան՝ 165, Տիգրան Կարապետյան՝ 156, Արամ Հարությունյան՝ 77, Վահան Հովհաննիսյան՝ 1280, Վազգեն Մանուկյան՝ 222, Արման Մելիքյան՝ 130, Սերժ Սարգսյան՝ 25 182, Լեւոն Տեր-Պետրոսյան՝ 3301: Այս ընտրատարածքում առաջին 4 տեղերն զբաղեցրած թեկնածուներն են՝ 1. Սերժ Սարգսյան՝ 62,77 տոկոս, 2. Արթուր Բաղդասարյան՝ 23,95 տոկոս, 3. Լեւոն Տեր-Պետրոսյան՝ 8,23 տոկոս, 4. Վահան Հովհաննիսյան՝ 3,19 տոկոս:

Թիվ 30 ընտրատարածքում (33 տեղամաս) ցուցակային 53 822 ընտրողից քվեարկել է 34 823-ը (64,7 տոկոս): Վավեր ճանաչված ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ՝ Ա. Բաղդասարյան՝ 9425, Ա. Գեղամյան՝ 161, Տ.Կարապետյան՝ 256, Ա. Հարությունյան՝ 32, Վ. Հովհաննիսյան՝ 1045, Վ. Մանուկյան՝ 222, Ա. Մելիքյան՝ 104, Ս. Սարգսյան՝ 17 023, Լ. Տեր-Պետրոսյան՝ 5449:

Այս ընտրատարածքում առաջին 4 տեղերն զբաղեցրած թեկնածուներն են՝ 1. Սերժ Սարգսյան-50, 18 տոկոս, 2. Արթուր Բաղդասարյան՝ 27,78 տոկոս, 3. Լեւոն Տեր-Պետրոսյան՝ 16,06 տոկոս, 4.Վահան Հովհաննիսյան՝ 3,08 տոկոս:

Թիվ 31 ընտրատարածքում (72 տեղամաս) ցուցակային 64 424 ընտրողից քվեարկել է 42 392-ը (65,8 տոկոս): Վավեր ճանաչված ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ՝ Ա. Բաղդասարյան-9241, Ա. Գեղամյան-233, Տ. Կարապետյան-119, Ա. Հարությունյան-62, Վ. Հովհաննիսյան-1462, Վ. Մանուկյան-172, Ա. Մելիքյան-135, Ս. Սարգսյան՝ 25 508, Լ. Տեր-Պետրոսյան-4578:

Այս ընտրատարածքում առաջին 4 տեղերն զբաղեցրած թեկնածուներն են՝ 1. Սերժ Սարգսյան-61,45 տոկոս, 2. Արթուր Բաղդասարյան-22,26 տոկոս, 3. Լեւոն Տեր-Պետրոսյան-11,03 տոկոս, 4. Վահան Հովհաննիսյան-3,52 տոկոս:

Թիվ 32 ընտրատարածքում (62 տեղամաս) ցուցակային 45 952 ընտրողից քվեարկել է 33 767-ը (73,48 տոկոս): Վավեր ճանաչված ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ՝ Ա. Բաղդասարյան-5151, Ա. Գեղամյան-144, Տ. Կարապետյան-37, Ա. Հարությունյան-29, Վ. Հովհաննիսյան-798, Վ. Մանուկյան-95, Ա. Մելիքյան-70, Ս. Սարգսյան-24 179, Լ. Տեր-Պետրոսյան-2251:

Այս ընտրատարածքում առաջին 4 տեղերն զբաղեցրած թեկնածուներն են՝ 1. Սերժ Սարգսյան-73,82 տոկոս, 2. Արթուր Բաղդասարյան-15,73 տոկոս, 3. Լեւոն Տեր-Պետրոսյան-6,87 տոկոս, 4. Վահան Հովհաննիսյան-2,44 տոկոս:

Այսպիսով, Լոռու մարզի 4 ընտրատարածքներում, ընդհանուր հաշվարկով, առաջին 4 տեղերն զբաղեցրած թեկնածուների օգտին քվեարկված ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ՝ 1. Սերժ Սարգսյան-91 892 (62,06 տոկոս), 2. Արթուր Բաղդասարյան-33 424 (22,43 տոկոս), 3. Լեւոն Տեր-Պետրոսյան-15 579 (10,54 տոկոս), 4. Վահան Հովհաննիսյան-4585 (3,06 տոկոս):

ՄԵՍՐՈՊ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ

Հոգեբանական գիտելիքների չիմացությունը բերում է խաղաքաղաքական գավառամտության

Առդար ընտրությունը կարող է ծնունդ տալ տարբեր կուսակցական եւ խաղաքաղաքական բարիկադների հետեւում գտնվող հայերի հեռընտրական հնարավոր մոլեգնությունը միմյանց նկատմամբ. համոզված է էքսոհոգեբան Ալբերտ Նալչաջյանը: Հոգեբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտը վստահ է, որ մարդկանց վիրավորում է ոչ այնքան սովն ու աղքատությունը, որքան անարդարությունը:

- Ձեր կարծիքով՝ ինչո՞ւ են մարդիկ ձգտում նախագահի պատասխանատու աթոռին:

- Մարդու իշխանության կամ պաշտոնի ձգտումն ունի հետեւյալ դրդապատճառները՝ իշխանություն, նյութական կամ ֆինանսական եկամուտ եւ հեղինակություն: Ընդ որում, պետք չէ ղեկավար լինելու ձգտումը շփոթել լիդերության հետ, քանի որ լիդերը ավելի բարձր տեսակի հոգեբանական երեւույթ է: Մարդ կարող է ղեկավար պաշտոն ունենալ եւ կատարել իր պարտականությունները: Իսկ լիդերը գաղափարական առաջնորդ է, խարիզմատիկ է, բնատուր ընդունակություններով ու առանձնահատկություններով օժտված: Նա ներշնչող գաղափարախոս է, առաջնորդ, որին վստահում են եւ որի հետեւից մարդիկ նույնիսկ անձնազոհության են գնում: Իսկ ղեկավարի հետ կարելի է համակերպվել եւ աշխատել: Թերեւս ընտրության գնալիս ընտրողը պետք է հասկանա, թե ինչ է ուզում՝ առաջնորդ, թե՞ ոգեշնչիկ ղեկավար:

- Կարո՞ղ եք արդեն դասակարգել՝ ո՞վ է լիդեր, ո՞վ՝ ղեկավար 2008-ի նախագահական մեր ընտրություններում:

- Ես կհրաժարվեմ անձնավորելուց, բայց ակնհայտ է, որ կան նաեւ խարիզմայից զուրկ մարդիկ: Մարդ պետք է ունենա անձնական հմայք, որ վստահություն ներշնչի:

- Կարո՞ղ է առաջնորդի որակներով օժտված մեկը ավելի անցանկալի (չասեմ՝ վնասակար) գաղափարներ կրող լինել, քան մեկ այլ թեկնածու, ով ունի օգտավետ գաղափարներ, սակայն՝ թույլ խարիզմա:

- Այո: Գիտեք, պարտադիր չէ, որ շատ բան իմացող մարդը լինի ազնիվ, իր խոսքի տեր եւ հակառակը: Սրանք ինտելեկտի եւ բնավորության հարցեր են: Օրինակ, Հիտլերը մտի խորությամբ, գիտելիքների հիմնավորվածությամբ եւ սիստեմավորված գիտակցությամբ աչքի չէր ընկնում: Նա ավելի շուտ հենց բնաթին լիդերական հատկություն ուներ, հմուտ հռետոր էր, ազգային գաղափարախոսությամբ ոգեշնչում էր ժողովրդին եւ տանում էր իր հետեւից: Նրան հետեւում էին անկեղծորեն, ինչպես հավատացյալներն են գնում կրոնական առաջնորդի հետեւից:

- Եթե հասարակության մի մասի գաղափարները շատերի համար համարվում են դավաճանություն կամ ընկալվում են որպես դավաճանություն, կարելի՞ է փոխարամասությանը համարել «խաղաքաղաքական աղանդավորություն»:

- Դա, ավելի ճիշտ, պատկերավոր արտահայտություն է, բայց հետեւյալ դիտարկման դեմքում ընդունելի է: Կան ազգեր, որոնք մեր դարավոր թշնամիներն են եղել, քանի որ պատճառել են մեզ հսկայական վնաս: Եթե մեկը եկել եւ ասում է, որ նրանց հետ պետք է բարեկամանալ, ապա սա խաղաքաղաքական աղանդավորություն բնորոշմանը համապատասխանում է: Տրամաբանորեն զոհը պետք է կարողանա համարժեք պատասխան տալ, այլ ոչ թե հանդուրժել ագրեսորին: Եթե զոհը բարեկամության անպատասխան կոչ է հղում, հեռու է ազգային շահերից եւ ազգային արժեքների ըմբռնումից, ապա նրան կարելի է համարել ազգային գաղափարախոսությունից շեղված եւ մեղադրել գրեթե աղանդավորության մեջ:

- Առաջարկում եմ խոսել համընդհանուր, հավաքական ներշնչանքի մասին:

- Եթե ես ունեմ իմ գաղափարը հուզականորեն, էներգետիկորեն ու տրամաբանված ճիշտ շարադրելու ունակություն, կարող եմ անջատել լսարանի գիտակցական-ինքնադատական մոտեցումը: Իմ գաղափարները կարող են լինել ինչպես մոտեցումներ այս կամ այն հարցին, այնպես էլ կոնկրետ գործողությունների ներշնչումներ: Յուրաքանչյուր ելույթ ազդեցիկ է իր ներշնչելու կարողությամբ: Սրանք սոցիալ-հոգեբանական շատ հետաքրքրական հարցեր են: Անշուշտ, եթե յուրաքանչյուր թեկնածու իր կողքին ունենար հոգեբան խորհրդական, կարող էր զգալի չափով բարելավել իր գործունեությունը: Նույնիսկ, ելույթի կառուցվածքը շատ հաճախ զգալ է տալիս հոգեբանական եւ հռետորական գիտելիքների պակասը: Հայերի մոտեցումն է՝ ասենք մեկն ամեն ինչ գիտի: Մինչդեռ գավառականության դրսեւորում է, երբ մարդն իրեն ամենագետ է համարում:

- Գավառամտության մասին Դուք արտահայտվեցիք նաեւ մեր հեռախոսային խոսակցության ժամանակ, երբ թեկնածուների փոխադարձ ատելության մասին էիք խոսում:

- Քաղաքական մշակույթի ձեւավորման համար ինքը՝ քաղաքական գործիչն իր գիտելիքներով պետք է ձգտի մասնագիտական մակարդակի, այսինքն՝ նա պետք է կարդա, ուսումնասիրի քաղաքական, էթնիկական հոգեբանություն, խորհրդակցի մասնագետների հետ, որպեսզի բարձրացնի իր գիտակցական մակարդակը եւ հաղթելու հավանականությունը: Մինչդեռ մեր քաղաքական գործիչների քարոզչությունը մակերեսային եւ հաճախ քաղքենիական բնույթ է կրում: Քաղաքական գործիչներն իրենց ելույթներում դիմում են լսարանի քաղքենիական հետաքրքրություններին: Նրանք կարծում են, թե ժողովրդին կարելի է շահագրգռել միայն նյութական արժեքներ խոստանալով: Նրանք մոռանում են, որ ժողովուրդը նաեւ վեհության եւ բարձր գաղափարների կարիք ունի: Բացի այդ, հետաքրքիրն մանրազնին ուսումնասիրված գիտություն է դեռ հին դարերից եւ ճիշտ օգտագործելու դեպքում կարող է ազդել մարդկանց վարքի վրա: Դա մեր քաղաքական գործիչները չեն գիտակցում:

- Կարող է, չէ՞, հոգեբանական հմտությունն օգտագործվել ի չարս:

- Իհարկե, տաղանդավոր հոգեբանը կարող է անգամ հանցագործության մղել լսողին: Օրինակ, հայերի, հրեաների կոտորածները հանցագործ նոյասկներ էին, որոնց հասել են նաեւ հոգեբանական արվեստի գիտակները:

- Կարո՞ղ եք ասել, թե ինչպես վաս է, որ հոգեբաններին որոշ թեկնածուներ չեն դիմել, նույնքան, գուցեեւ ավելի լավ է, որ չեն դիմել:

- Այո, ինչպես միջուկային էներգիայի հայտնագործումն է ի չարս գործադրվում, այնպես էլ հոգեբանական հնարքների տիրապետումը: Անգամ՝ չարագործների ընդհատակյա արտասահմանյան դպրոցներում հոգեբաններ են աշխատում:

- Գանք մեր նախագահական ընտրություններին: Հնարավո՞ր է մեծ՝ ընտրազանգվածին տեսական ներշնչանքի մեջ պահել որոշ ժամանակ:

- Մենք խոսեցինք այն մասին, որ քաղաքական կուլտուրան մեզ մոտ բավականին ցածր է: Դրա պատճառն ինչպես ազգային համակարգված եւ ընդհանուրի կողմից ընդունված գաղափարախոսության բացակայությունը կամ դրա որոշ դրույթներ չիմանալն է, այնպես էլ որոշ հետաքրքրությունները: Բայց, քանի որ այդ ուժերը բավականին ուժեղ մասն քաղաքական ասպարեզ, կարծում եմ, նրանց ազդեցությունը կմարի:

- Բայց հեռընտրական բախումները կարծես թե ենթադրելի էին:

- Քանի որ նախագահի պաշտոնը մեկն է, ապա ինքից մեկը գոհ է լինելու, ութը՝ դժգոհ: Ընդ որում, այդ ութից ոմանց հետեւում են բազմահազար մարդիկ: Այդ առումով հեռընտրական շրջանում դժգոհողներ լինելու են: Ցանկալի է, որ մարդկային վեհությունը, սեփական պարտությունն ընդունելու քաջությունը գերիշխող լինեն ագրեսիվությանն ու կոնֆլիկտներին:

Զրույց
ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԻ

Թեմական նոր հրատարակություն Ռուսաստանի մայրաքաղաքում

Մոսկվայում լույս տեսավ «Հայաստանյայց եկեղեցի»-«Армянская церковь» երկլեզու ամսաթերթի առաջին համարը: Հրատարակության գլխավոր խմբագիրն է Մոսկվայում մեր թերթի բազմամյա թղթակից Ռուբեն Հայրապետյանը: Ընթերցողների ուշադրությանն ենք ներկայացնում «Ազգի» գլխավոր խմբագրի եւ նրա (ի դեմ. համալսարանական համախուրեցիների) զրույցն այդ իրադարձության կապակցությամբ:

- Ինչո՞վ էր պայմանավորված նման թերթի լույսընծայումը:

- Նախ՝ հետեւյալը: Երբ մի քանի տարի առաջ հայոց եկեղեցու Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ նշանակվեց եպիսկոպոս Եզրաս Ներսիսյանը, թեմը ոչ դյուրին կացության մեջ էր որոշ ներեկեղեցական խմորումների պատճառով, որոնց մասին այսօր չարժե խոսել: Նոր առաջնորդը հոգեւոր-ազգային բուռն գործունեություն ծավալեց. «Վաճառ անողներին» վտարեց Մոսկվայի միակ հայկական Սուրբ Հարություն եկեղեցուց եւ բարեկարգեց այն, հիմնանորոգեց խաչի կենտրոնում գտնվող հուշահարկ մի շենք եւ դարձրեց հոգեւոր-կրթական պատկառելի կենտրոն, թեմի շատ խաղաքներում թափ առավ եկեղեցաշինությունը, սկսեցին լույս տեսնել գրքեր, դասագրքեր, աղոթագրքեր, օրացույցներ, ամսագիր: Մոսկվայի նշանավոր Օլիմպիյսկի մարզադաշտի վրա հասակ է առնում եկեղեցական շեն համալիրը՝ խոշորագույնը սփյուռքում:

Ինչո՞ւ եմ ասում այս ամենը: Որպեսզի այս հենքի վրա ցույց տամ, որ թերթի հրատարակումը թեմի «մայրաքաղաքում» կարելի է նույնիսկ ուշացած համարել: Կա հոգեւոր-ազգային գործունեության պարարտ հող, կա տեղի հայությանը եկեղեցու շուրջը համախմբելու փոխադարձ պահանջ, կա համայնքային կյանքի կազմավորման աջակցելու հնարավորություն, եւ թերթը կարող է օգտակար լինել այդ առաքելություններին:

Հայաստանյայց Եկեղեցի
Армянская Церковь

- Ելնելով թերթի անունից, կարելի է ենթադրել, որ եկեղեցական բնույթ պիտի ունենա:

- Արբազանի հետ մենք հին ծանոթներ ենք: Սակայն երբ նա առաջարկեց եկեղեցու հովանու ներքո թերթ հրատարակել, ես, անկեղծ ասած, մտահոգվեցի: Գոնե ես ու դու լավ ենք հիշում, որ համալսարանական տարիների մեր միակ «կրոնական» դասընթացը... գիտական աթեիզմն էր: Բայց եւ, մյուս կողմից, հազիվ թե նպատակահարմար լիներ զուտ աստվածաբանական պարբերական ստեղծել Մոսկվայում: Նման պատմական կենտրոններ կան էջմիածնում եւ սփյուռքի հանրահայ հաստատություններում: Իսկ այստեղ օբյեկտիվ հիմքեր չկան դրա համար:

- Եվ ի՞նչ հետեւության հանգեցիք:

- Խորհրդակցելով, որոշեցինք, իհարկե, հավատարիմ մնալով եկեղեցուն, այդուհանդերձ, չսեղմվել այդ շրջանակի մեջ: Բոլորս գիտենք, որ մեր եկեղեցին հայերիս համար միշտ եղել է շատ ավելին, քան միայն որոշ հավատի վայր: Որտեղ նա, այնտեղ էլ միաժամանակ կրթություն, լուսավորչություն, բարեգործություն, մանուկ, աղքատ, գրականություն, պատմագիտություն... Ամբողջ թվարկես: Էլ չենք ասում, որ դարերով իր վրա է վերցրել պետության բեռը: Այսինքն՝ ճիշտ կլիներ սահմանագիծ չդնել հոգեւոր հարցերի եւ եկեղեցուն, ազգային, սփյուռքին առնչված մյուս «աշխարհիկ» թեմաների միջեւ:

- Երկլեզու լինելու հանգամանքն էլ երեւի հիմնավորված է:

- Ինչքան էլ ցավալի է ասելը, թեմի տարածքում ապրող հայերի զգալի մասը հայերեն չի կարդում, անշուշտ, ոչ իր մեղքով: Մյուս կողմից, մարենի լեզվի կարոտն են զգում այստեղ հանգրվանած բազում հայասաանցիները: Եվ առհասարակ անկարելի է պատկերացնել եկեղեցական հրատարակություն առանց հայերենի:

Արբաղանն չհամարեց, բայց հնարավորության սահմաններում թեթեւացնում ենք լեզուն, ավանդական ուղղագրությունը, որպեսզի նյութերը մատչելի դառնան ընթերցողին: Մենք խնդիր չենք դրել թերթ հրատարակել ձեզի համար, որ, տեսեք, թեմն իր տպագիր «օրգանն» էլ ունեցավ: Պիտի ձգտենք, որ այս լրատվամիջոցն իրապես նոյասի հավատի տարածմանը, մեր եկեղեցու դերի ընկալման արժեւորմանը, Հայաստանի, էջմիածնի, տեղի հայության բազմաբնույթ կյանքի լուսաբանմանը:

- Ինչպե՞ս են լուծվում տեխնիկական հարցերը:

- Առայժմ գրասենյակային անկյուն էլ չունենք, սպասում ենք հիշյալ եկեղեցական համալիրի կառուցման ավարտին, որտեղ կգործի նաեւ վարչական մեծ մասնաշենքը: Մեզ օգնում են տեղի հայ գործընկերները. մասնավորապես «Մեդիակրաս» եւ «Տաիզդաս» հրատարակչությունների տնօրենները Արմեն Ձիլավյանը եւ Ալբերտ Թարխանյանը:

- Ինչքա՞ն է տպաքանակը:

- Սկսել ենք 1000-ից:

- Հայոց հայրապետը հավանություն տվե՞ց ձեր նախաձեռնությանը:

- Իհարկե, մենք սացանք Վեհափառի օրհնության գիրը, ինչը մեզ խիստ ոգեւորեց:

- Հաջողություն ձեր երթին: Հուսով եմ, որ կգտնեք համագործակցությունը մեր թերթի հետ:

- Մի «յուրահատկությամբ»՝ հոգեւոր թեման փոքր-ինչ կաշխուժանա...

Փետրվարի 5-ին կայացած «գերընտրություններից» հետո Հիլարի Քլինթոնը հայտարարեց, որ իր նախընտրական արշավի ֆոնդին 5 մլն դոլար է փոխանցում իր անձնական միջոցներից, ընդգծելով, որ խոսքը ընտրական կազմկոմիտեին գումար փոխ տալու մասին է:

Եթե նախքան «գերընտրությունները» հայտնած լիներ, հավանաբար ավելորդ ուշադրություն բեւեռած կլիներ ինչպես իր ընտրարշավի ֆինանսական «առողջության», այնպես էլ հանգանակված գումարների աղբյուրների վրա:

Ի տարբերություն ուրիշ շատ հարուստ քաղաքական գործիչների, Քլինթոնները ո՛չ հարստություն են ժառանգել, ո՛չ էլ բիզնեսի միջոցով գումարներ դիզել: Ընդամենը յոթ իր երկարամյա աջակից միլիարդատեր Ռոն Բրոֆն է, որը կարեր ունի Դուբայի կառավարիչ շեյխ Մոհամեդ բին Ռաշիդ էլ Մակտումի հետ:

Մյուս կողմից, հունվարի 31-ին «Նյու Յորք թայմս» բացահայտեց, որ Քլինթոնը 2005-ին օժանդակել էր Կանադացի հանրային մագնատ Ֆրենկ Գյուտտրային, որ ուրանի գործարկման շահավետ գործարք կնքի Ղազախստանի կառավարության հետ: Դրանից հետո Գյուտտրան 31,3 մլն դոլարի նվիրատվություն էր արել Քլինթոնի հիմնադրամին:

Նախկին նախագահը նաեւ 10,2 մլն դոլար է վաստակել 2006-ին կարդացած 57 դասախոսությունների դիմաց: Դրանցից 31-ը Մ. Նահանգներից դուրս՝ 6,4 մլն դոլար արժողությամբ: Ընդհանուր առմամբ 2001-07 թվերին Բիլ Քլինթոնը մոտ 40 մլն է կարողացել կուտակել բանախոսություններից (ըստ «Վաշինգտոն փոստի» տվյալների), որոնց հոնորարը հասնում է 400 հազար դոլարի:

Հիլարիի «Դա իմ փողն է» ակցիան վերաբերում էր դաշնային այն օրենքի դրույթին, որ թույլատրում է թեկնածուին անսահմանափակ նվիրատվություններ անել միայն «իր միջոցներից»: Այդ էր պատճառը, որ սենատոր Ջոն Քերին անցյալ ընտրություններում 6,4 մլն դոլարի փոխանցվության համար օգտագործեց ոչ թե իր կնոջ՝ մուլտիմիլիոնատեր Թերեզա Հայնց Քերրիի փողերը, այլ իր բոստոնյան տան կողմնակի եկամուտները:

Այժմ արդեն նախկին թեկնածու Ջոն Էդվարդսի խորհրդականներից Ջ. Թրիպպին՝ մեկնաբանելով հավելյալ 5 մլն-ի փոխանցվությունը, «Վաշինգտոն փոստին» ասել է. «Դա նշանակում է, որ նա չափազանց անբարենպաստ վիճակում է շարունակելու իր պայքարը»:

Առեղծված է մնում նաեւ մի այլ հանգամանք: Ինչո՞ւ էր պետք այդ հավելյալ 5 միլիոնը, եթե 2007-ին նա կարողացել էր իր ընտրարշավի համար հավաքել ավելի մեծ գումար, քան որեւէ այլ թեկնածու՝ երկու կուսակցություններից: Ըստ տեղեկությունների, նա 115,7 մլն դոլար էր հավաքել նախօրոք իր ծրագրած 75 մլն-ի դիմաց: Օբաման՝ իր մրցակիցը, հավաքել էր 102,2 մլն դոլար:

Մյուս հարցն այն է, թե արդյոք օտարերկրյա ֆինանսական օժանդակություն չի՞ հասնում Քլինթոնի հիմնադրամին: «ABC նյուզ» եւ «Հետաքննական լրատվության կենտրոն» (ՀԼԿ) տվյալներով, նման արտաքին միջամտություն են անհարկի միջամտություն հետագայում երկրի քաղաքականության մեջ: 2000-ի Բուշի քարոզարշավի օրերին, օրինակ, 245 օժանդակողներից 104-ը վարչական պաշտոններ զբաղեցրին հետագայում: Նրանցից 23-ը դարձան դեսպաններ, երեքը՝ մնան կառավարություն: Արդյո՞ք նման բան չի՞ սպասում այս անգամ:

ՀԼԿ-ի տվյալներով, նվազագույնը 100 հազար դոլար հանգանակածներից գրանցված են որոնց «օտար կառավարությունների քարոզիչներ»: Դրանցից երկու գլխավորները՝ Ջոն Մերիգանն ու Մաթյու Բառնսայնը աշխատում են Դուբայի կառավարիչների համար: Նրանք նաեւ թուրքական կառավարության օգտին են աշխատում, փորձելով «Թուրքիայի շահերը պաշտպանել»: Խոսքը մասնավորապես Ս. աշխարհամարտի օրերին օսմանյան թուրքերի իրագործած հայերի Տեղասպանության բանաձեւի տարալմանը վերջին ողջերին:

Մերիգան-Բառնսայնի ղեկավարած «DLA Piper» ֆիրման խոստացել էր 250 հազար դոլար ներդնել ընտրարշավում: Անցյալ սեպտեմբերին, ի պատասխան այն հարցերի, թե արդյոք պատասխանատու է ամուսինը գումարներ ներդնողների ցուցակը հրապարակել, Հիլարին ասել էր, որ նա «ուրախ կլինի այդ անել»: Մինչեւ օրս այդպիսի ցուցակ չի հրապարակվել: Ըստ «Նյու Յորք թայմսի» տվյալների, մեկ միլիոն դոլար նվիրատվություն անողներից առնվազն երկուսը ներկայացնում են ընկերություններ, որոնք «խնդիրներ ունեն արդարադատության նախարարության հետ»: Ուրիշներն անմիջական կապեր ունեն օտարերկրյա կառավարությունների հետ, որոնք իրենց տարածաշրջանում քաղաքականության փոփոխություններ են ակնկալում:

«Քլինթոն հիմնադրամին» չնշված գումարներ են փոխանցել Սաուդյան արքայական ընտանիքը, Մարոկկոյի թագավորը, Միացյալ Արաբական Էմիրություններից մի հիմնադրամ, Քուվեյթի եւ Քաթարի կառավարությունները եւ այլն:

Հիլարի Քլինթոնի ընտրարշավի պատասխանատուները ժխտում են, որ իրենք կապ ունեն «Քլինթոնի հիմնադրամի» հետ, բայց այդպե՞ս է:

Եվ ամերիկացիները հույս ունեն ակնկալելու որեւէ փոփոխություն «խնամիության» եւ «կաշառակերության» հասկանիշներից, որոնցով բնորոշվում է Բուշ կրտսերի ժամանակաշրջանը:

Թարգմ. Հ. Ծ.

Հիլարիի ընտրարշավի հետաքրքրական վարկավորումները

Թիկունքում՝ այլոց թվում նաեւ թուրքական քարոզչություն է

«Ազգը» փետրվարի 12-ին տպագրեց Օնտարիոյից (Կանադա) դոկտ. Տիգրան Աբրահամյանի հոդվածը, որտեղ հեղինակը նշում էր. «Ինչպես Օբամայի մարդասիրական կեցվածքն ու հստակական կյանքում բազմազգ կորպորացիաների եւ քարոզչական խմբավորումների միջամտության հնարավորությունները լուսաբանվել են բավականաչափ. Քլինթոնի հին ու նոր, միաժամանակ բարդ կապերը պետական կառույցների տարբեր ենթաբաժինների հետ մնացել են սվաղված: Բայց չէ՞ որ շատ բան է կախված այն հանգամանքից, թե ովքեր են ֆինանսավորում ընտրարշավները»:

«Անմիջնորդ միտք ստեղծելու» շաբաթաթերթից խմբագրությանը տրամադրված Նայթ Պարրիի հոդվածը, որն առաջինը հրատարակել է «Consortiumnews.com» կայքէջը, կարծես պատասխանում է Աբրահամյանի առաջադրած հարցին:

տարի առաջ Սոֆիակ տունը թողնելով, նրանք միլիոնավոր դոլարների պարտքի տակ խրված էին՝ դասախոսական ճախսեր հոգալուց հետո:

Դրանից հետո նրանք ի վիճակի եղան հարստության տիրանալու (ներկա հաշվարկներով մոտ 30 մլն) հիմնականում գրքերի պայմանագրերից եւ նախկին նախագահի «կարգավիճակի» շնորհիվ, որը շահավետ գործարքների եւ արտասահմանյան դասախոսությունների լայն հնարավորություն ստեղծեց:

Հազիվ հարստացած ընտրությարի մեջ մտնելու Հիլարիի որոշումն այդ պատճառով էլ զարմանք պատճառեց շատերին: Իսկ վերջին այդ 5 մլն դոլարի փոխանցվությունը՝ կասկածներ հարուցեց: Փետրվարի 6-ին նա լրագրողներին հայտնեց, որ «դա իմ փողն է», նկատի ունենալով, որ չի հենվում իր ամուսնու կամ այլոց նյութական օժանդակության վրա:

Ըստ իր հաղորդումների, 2001-ից այս կողմ նա 9,9 մլն դոլար է վաստակել «Սայմոն եւ Շուստեր» հրատարակչական հրատարակած իր «Սիրելով պատմությունը» վերնագրով գրքից: Իսկ որոնց սենատոր տարեկան եկամուտն է 169,300 դոլար:

Ընտանիքի բյուջեի մեծ մասը, այդուհանդերձ գոյանում է Բիլ Քլինթոնի դասախոսություններից, ելույթներից եւ գործարքներից: Այդ բոլորը, ընտրարշավի դրամահավաքի հետ, տնօրինում է «Քլինթոն ինկորպորեյշընը»:

Անցյալ ամիս «Ուտլ սթրիթ ջոռնըլը» (հունվարի 22-ին) հաղորդեց, որ նախկին նախագահը 20 մլն դոլար է վաստակելու «Յուկսիոյա» ընկերության հետ բարդ մի գործարքի շնորհիվ: Այդ ընկերության տերը իր երկարամյա աջակից միլիարդատեր Ռոն Բրոֆն է, որը կարեր ունի Դուբայի կառավարիչ շեյխ Մոհամեդ բին Ռաշիդ էլ Մակտումի հետ:

Մյուս կողմից, հունվարի 31-ին «Նյու Յորք թայմս» բացահայտեց, որ Քլինթոնը 2005-ին օժանդակել էր Կանադացի հանրային մագնատ Ֆրենկ Գյուտտրային, որ ուրանի գործարկման շահավետ գործարք կնքի Ղազախստանի կառավարության հետ: Դրանից հետո Գյուտտրան 31,3 մլն դոլարի նվիրատվություն էր արել Քլինթոնի հիմնադրամին:

Նախկին նախագահը նաեւ 10,2 մլն դոլար է վաստակել 2006-ին կարդացած 57 դասախոսությունների դիմաց: Դրանցից 31-ը Մ. Նահանգներից դուրս՝ 6,4 մլն դոլար արժողությամբ: Ընդհանուր առմամբ 2001-07 թվերին Բիլ Քլինթոնը մոտ 40 մլն է կարողացել կուտակել բանախոսություններից (ըստ «Վաշինգտոն փոստի» տվյալների), որոնց հոնորարը հասնում է 400 հազար դոլարի:

Հիլարիի «Դա իմ փողն է» ակցիան վերաբերում էր դաշնային այն օրենքի դրույթին, որ թույլատրում է թեկնածուին անսահմանափակ նվիրատվություններ անել միայն «իր միջոցներից»: Այդ էր պատճառը, որ սենատոր Ջոն Քերին անցյալ ընտրություններում 6,4 մլն դոլարի փոխանցվության համար օգտագործեց ոչ թե իր կնոջ՝ մուլտիմիլիոնատեր Թերեզա Հայնց Քերրիի փողերը, այլ իր բոստոնյան տան կողմնակի եկամուտները:

Այժմ արդեն նախկին թեկնածու Ջոն Էդվարդսի խորհրդականներից Ջ. Թրիպպին՝ մեկնաբանելով հավելյալ 5 մլն-ի փոխանցվությունը, «Վաշինգտոն փոստին» ասել է. «Դա նշանակում է, որ նա չափազանց անբարենպաստ վիճակում է շարունակելու իր պայքարը»:

Առեղծված է մնում նաեւ մի այլ հանգամանք: Ինչո՞ւ էր պետք այդ հավելյալ 5 միլիոնը, եթե 2007-ին նա կարողացել էր իր ընտրարշավի համար հավաքել ավելի մեծ գումար, քան որեւէ այլ թեկնածու՝ երկու կուսակցություններից: Ըստ տեղեկությունների, նա 115,7 մլն դոլար էր հավաքել նախօրոք իր ծրագրած 75 մլն-ի դիմաց: Օբաման՝ իր մրցակիցը, հավաքել էր 102,2 մլն դոլար:

Մյուս հարցն այն է, թե արդյոք օտարերկրյա ֆինանսական օժանդակություն չի՞ հասնում Քլինթոնի հիմնադրամին: «ABC նյուզ» եւ «Հետաքննական լրատվության կենտրոն» (ՀԼԿ) տվյալներով, նման արտաքին միջամտություն են անհարկի միջամտություն հետագայում երկրի քաղաքականության մեջ: 2000-ի Բուշի քարոզարշավի օրերին, օրինակ, 245 օժանդակողներից 104-ը վարչական պաշտոններ զբաղեցրին հետագայում: Նրանցից 23-ը դարձան դեսպաններ, երեքը՝ մնան կառավարություն: Արդյո՞ք նման բան չի՞ սպասում այս անգամ:

ՀԼԿ-ի տվյալներով, նվազագույնը 100 հազար դոլար հանգանակածներից գրանցված են որոնց «օտար կառավարությունների քարոզիչներ»: Դրանցից երկու գլխավորները՝ Ջոն Մերիգանն ու Մաթյու Բառնսայնը աշխատում են Դուբայի կառավարիչների համար: Նրանք նաեւ թուրքական կառավարության օգտին են աշխատում, փորձելով «Թուրքիայի շահերը պաշտպանել»: Խոսքը մասնավորապես

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Վրաստանում բազմանում են միայն տեղի աղբեջանցիները

Երեւի արդեն կարելի է ասել, որ չնայած Սաակաշվիլու զգույշ սիրահետումներին, հազիվ թե դրական տեղաշարժեր նկատվեն վրաց-ռուսական հարաբերություններում, քանի դեռ գահին նստած է Վլադիմիր Պուտինը: Զգացվում է, որ իր վրացի գործընկերոջ նկատմամբ նրա ալերգիան արդեն կլինիկական բնույթ է կրում:

Ահա եւ, ռուսական մամուլը, «հավատարիմ» իր առաջնորդի մարդկային այդ թուլությանը, արդեն բաց չի թողնում հարավային հարեւանի հանդեմ դրսեւորելու արհամարհանք, չարախնդություն եւ այլն: Եվ առհասարակ, հազվադեպ կիանդիպես համակրանք արտահայտող նյութերի:

Հերթական անգամ թերթերը «լայնորեն» հրապարակել էին Համաշխարհային բանկի տվյալներն այդ երկրի ժողովրդագրական իրավիճակի մասին: Թեեւ զեկուցագիրն ընդգրկում է ողջ հետխորհրդային տարածքը, բայց, հասկանում ես, հատուկ առանձնացվել էր Վրաստանը: Պարզվում է, որ այդ երկրում բնակչության իմաստով կրիտիկական վիճակ է. 2025 թվականին բնակչության քանակը կկրճատվի մոտ մեկ երրորդով՝ 800 հազարով: Պարզ է՝ հիմնականում վրացիների հաշվին: Պատճառը աղետաբերությունն է, ոչ՝ ծայրահեղ չքավորությունը: Տարեկան ծանր կյանքից երկիրը լքում է 20-27 հազար մարդ:

Խիստ անմխիթար վիճակում է նաեւ ծննդաբերությունը. ժողովրդագրական հավասարակշռությունը պահպանելու համար տասը կանայք պիտի լույս աշխարհ բերեն առնվազն 21 երեխա, իսկ երկնում են սոսկ 14-16-ը:

Սակայն ռուսները չարախնդում են ոչ այնքան այս կարգադրությամբ. ծնելիության ամենամեծ աճն ունեն Վրաստանում հավաք բնակվող աղբեջանցիները: Եվ այստեղ հանգոզված են, որ այդ պարագան վաղ թե ուշ կրակ ու պաշտի է դառնալու ինքնասեր վրացիների գլխին:

Ի դեպ, եւս մի հանգամանք, որն առավել ակնբախ է արտացոլում Վլադիմիր Վլադիմիրովիչի վերոհիշյալ հիվանդագին (ալերգիկ) երեւույթի առկայությունը. վերականգնվել է... աբխազական գինիների ներմուծումը Ռուսաստան: Պարզ է, որ ոչ մի ռուս պատասխանատու որեւէ չէր անի խախտել Վրաստանի «տարածքային ամբողջականությունը առանց պետության ղեկավարի թույլտվության»: Արդեն հունվարին Ռուսաստանի վաճառասեղաններին են հայտնվել 120 հազար շիշ աբխազական գինիներ, փետրվարին այդ քանակը կկրկնապատկվի:

Ավելին, շուտով Աբխազիան կսկսի Ռուսաստան արտահանել նաեւ իր նորաբույս... կոնյակը՝ «Այնար»:

Դե ե՛կ, վրացի, ու մի խենթացիր...

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Մոսկվա

Օբամայի 9-րդ անընդմեջ հաղթանակը

Մակկեյնն իրեն համարում է հանրապետականների միասնական թեկնածու

Վիսկոնսինի նահանգի միջակա ընտրություններում հաջողության հասնելով՝ նախագահության դեմոկրատ թեկնածու Բարաք Օբաման տոնել է իր 9-րդ անընդմեջ հաղթանակը նահանգային միջակա ընտրություններում: Իլինոյսի սենատոր Օբաման արդեն ստացել է 1303 պատգամավորների քվեներ: Նրա մրցակից եւ կուսակից Հիլարի Քլինթոնին պատշաճություն են հայտնում 1233 պատգամավորներ:

Ինչ վերաբերում է հանրապետական թեկնածուներին, Ջոն Մակքեյնը հաստատել է իր բացարձակ առաջատարությունը:

«Ֆիգարո» թերթը նշում է, որ Վիսկոնսինում քվեների հաշվարկից հետո Օբաման ստացել է 58 տոկոս, Քլինթոնը՝ 41 տոկոս: Վիսկոնսինի 74 պատվիրակների ձայների շնորհիվ Օբամային աջակցող պատվիրակների թիվը հասավ 1303-ի:

Օբաման հաղթանակի մեծ հնարավորություններ ունի նաեւ Հավայան կղզիներում: Այդ նահանգն ունի 20 պատվիրակ: Իլինոյսի սենատորը ծնվել եւ մանկության մի մասն անցկացրել է հենց Հավայան կղզիներում:

Հանրապետականների թեկնածու Ջոն Մակքեյնը Վիսկոնսինի նահանգում Հանրապետական կուսակցության համակիրների քվեների մեծ մասն ստանալուց հետո իրեն սկսել է համարել նախագահական ընտրություններում հանրապետականների միասնական թեկնածու, թեեւ համապատասխան կուսակցական ժողովը դեռ չի կայացել:

Մարսի ջուրը կյանքի համար պիտանի չէ

Սակայն որոնումները կշարունակվեն

Վերջերս ամերիկյան Opportunity ռոբոտով Մարսի վրա կատարված հետազոտությունները վկայում են, որ այդ մոլորակի վրա կյանքի գոյությունը խիստ կասկածելի է: Պատճառը մարսյան ջրի անհամապատասխան որակն է: Այդ մասին երեկ հայտարարվել է Գիտության զարգացման ամերիկյան ընկերակցության մամլո ասուլիսում:

Ֆոնտարեսը մեջբերում է ամերիկացի գիտնականների հետազոտությունների արդյունքները, որոնց համաձայն, Մարսի վրա 4 մլրդ տարի առաջ առատ ջրեր են հոսել: Բայց դրանք եղել են անչափ թթու եւ հանքանյութերով (մասնավորապես սուլֆատներով) հագեցած: Նման պայմաններում միկրոօրգանիզմները չէին կարողանա զարգանալ եւ գոյատեւել:

Կարմիր մոլորակի Վիկտորիա խառնարանում վերջին ամիսներին Opportunity ռոբոտի հանած նստվածքային արարների տարրալուծումը ցույց է տալիս, որ Մարսի ջուրը չափազանց աղի է եղել կյանքի աղբյուր դառնալու համար:

Ամերիկացի կենսաբան Էնդրյու Նոլը նշում է, որ Մարսի վրա ժայռերը բավական շա՞տ են, ուստի կյանքի գոյության հետքերի որոնումները կշարունակվեն: Նոլի կարծիքով, հնարավոր են հայտնագործություններ դեռեւս չուսումնասիրված տարածքներում, մասնավորապես՝ ավելի հին երկրաբանական գոյացություններում, քան Opportunity-ի հետազոտած սուլֆատային ժայռերում:

Մայիսի 25-ին Մարսի հյուսիսային բեւեռի շրջանում վայրէջք կկատարի «Ֆենիքս» զոնդը, որը կհետազոտի ընդգծնյա տարած ջուրը: Դա գիտնականներին թույլ կտա պարզել, թե արդյոք այնտեղ եղել կյանքի ծագման համար նպաստավոր պայմաններ:

Մշակույթ

«Կարսի 1920-ի անկման խորհային պատճառները»

Կարսի անկումը հայոց նորագույն պատմության ամենախոցաոակ ու ամոթալի էջերից մեկն է: Ամոթալի, որովհեետ ունենալով հակայական ռազմաթերի ու բանակ, ընդամենը մի քանի ժամվա ընթացքում «առանց կռվի» թշնամուն անցավ հոյակաոր բերդաքաղաքն ու գերի ընկան տասնյակ հազարավոր հայեր: Կարսի անկման մասին կան բազմաթիվ հիշատակություններ ու պատմագիտական աշխատություններ: Գեւորգ Յազըճյանի «Կարսի 1920-ի անկման խորհային պատճառները» գիրը նոր փաստերի ու նոր ֆոնի վրա է ներկայացնում հոկտեմբերի 30-ի դեպքերն ու դրան հաջորդած Հայաստանի առաջին հանրապետության կործանումը: Գրքում տեղ գտած ուսումնասիրություններն ունեն առիթական կարեւոր նշանակություն եւ նախատեսված են հասկանալու պատմաբանների համար: Հայաստանի առաջին հանրապետության կործանման պատճառները հեղինակը ներկայացնում է զարգացիոնական, ռազմական, բարոյահոգեբանական ու վարչահրամայական տեսանկյուններից: Յազըճյանը վերլուծություններից ու սեփական տեսակետներն արտահայտելուց զատ ներկայացնում է խորհի անկման վերաբերյալ հուշագրություններ, հոդվածներ, որոնցից շատերը տպագրվել են սովետահայ պարբերականներում:

Հեղինակը Կարսի անկման նախապատճառներից մեկը դիտարկում է հայկական զենքանոցի գաղափարի թուլությունն ու բանակի հրամկազմի ազգային նկարագիրը: Բանակի բարձրաստիճան սպայակազմի զգալի ծաղը ցարական բանակի ռուս սպաներն էին: Իսկ հայազգի հրամանատարների մեծագույն մասը իրենց օտար էին զգում հայրենիքում: Օրինակ՝ գեներալ-լեյտենանտ Թովմաս Նազարբեկյանն ընդամենը մի քանի բառ գիտեր Թիֆլիսի հայոց բարբառից, իսկ գեներալ-մայոր Դանիել-բեկ Փիրումյանը՝ Արցախի բարբառից: Հրամանատարների մեծ մասը չգիտեին ու չէին էլ ցանկանում հայերեն սովորել: Բազմաթիվ արձանագրություններ վկայում են, որ նրանց մեծ մասը անկախ Հայաստանը համարում էին ժամանակավոր երեւույթ: Գեներալներն ու գնդապետները նաղում էին «հայկական սուվերենիտետն» ու փառաբանում ռուս պետական անցուդարձը: Բաժանմունքները վերջանում էին ուտալով, ու «բոլոր հայացը դառնում էր հյուսիս»: Իրենց համարում էին ժամանակավոր հյուրեր Հայաստանում: «Նրանք հոգեբանորեն չէին նույնացել հայկական հողին, ուստի նրանց համար այդ հողի պահպանումը կամ կորուստը չէր կարող որպես անձնական պատվի հարց կամ ողբերգություն ընկալվել»: Հեղինակն ասում է, թե բոլոր հուշագիրները շեշտում էին այն միտքը, որ թեեւ ՀՅ-ն ուներ զինվորներ, բայց չկարողացավ ստեղծել ազգային բանակ, ուստի պարտությունն անխուսափելի էր: Կարսի անկման պատճառներից էր նաեւ օտարների վրա հույս դնելը: Թուրքիան իր հույսը դրել էր սեփական ուժերի վրա, իսկ ՀՅ ղեկավարները վստահում էին դաշնակիցներին, թերագնահատում սեփական ուժերն ու հույսը դնում դիվանագիտության վրա:

Ռազմական պատճառների մասին հեղինակը գրում է, թե թուրքական բանակը ի տարբերություն հայկականի՝ վեց ամիս լրջորեն եւ հոգեբանորեն նախապատրաստվել էր պատերազմին: «ՀՅ ղեկավարությունը կարծում էր, որ բանակը զենք-զինամթերքով, սննդով, հանդերձանքով, վառելանյութով եւ փողով ապահովելը մարտունակ բանակ ունենալ է նշանակում՝ հիմնովին անտեսելով բարոյահոգեբանական գործոնը, որը հայկական բանակում բավականին ցածր մակարդակում էր»: Պատերազմի անպատրաստ լինելու փաստը հաստատում են բազմաթիվ հուշագրողներ, որոնց թվում՝ Սիմոն Վռացյանն ու Կարո Սասունին: Բացի հոգեբանական պատրաստվածությունից, գոյություն չունեին ռազմական ծրագիր եւ քարտեզներ, հետախուզությունն ու հակահետախուզությունը խայտառակ վիճակում էին: Վերջում Հայաստանի առաջին հանրապետության կործանման բազմաբեւեռ պատճառները ներկայացնելուց հետո հանգում է եզրակացության, որ հայոց բանակի պատմությունը օրինաչափ էր եւ տրամաբանական: Ազգի եւ ազգային պետության պահպանման ու հզորացման հույսը պետք է դնել միայն եւ միայն ազգի սեփական կարողությունների վրա:

ՏԻՄՈՒՐ ՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Գիրքը եւ ես»

Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի կողմից արդեն հինգերորդ տարին կազմակերպվող Ազգային գրադարանային շաբաթի շրջանակներում, 2007 թվականի ապրիլի 13-ը հայտարարվեց դպրոցականների՝ «Իմ սիրած գիրքը», «Իմ գրադարանը», «Ինչ է ընթերցանությունը» վերնագրերով շարադրությունների մրցույթի օր: Արդյունքում՝ ասոցիացիայի վարչությանը ներկայացվեց 130 շարադրություն, որից հաղթող ճանաչվեցին 34-ը: Ընթերցողի սեղանին է մրցույթում հաղթողների շարադրությունների ժողովածուն՝ «Գիրքը եւ ես» վերնագրով:

Ազգային գրադարանի տնօրինության նիստերի դահլիճի ընդարձակ սեղանն այս անգամ իր շուրջ էր հավաքել հաղթանակի բերկրանքը վայելող աշակերտներին, նրանց, ովքեր մի ուրույն հուզմունքով էին զբաղեցրել իրենց համար այդքան տարօրինակ ու պատվաբեր աթոռները, իսկ հուզմունքը կրկնակի էր, քանզի պարգեւներ ստիպի սանդային՝ այն էլ հանրապետության թիվ մեկ գրադարանում: Հայաստանի տարբեր մարզերի դպրոցներից ժամանած աշակերտներին եւ ուսուցիչներին նախ ողջունեց Ազգային գրադարանի փոխտնօրեն Ռաֆիկ Ղազարյանը, ով եւ «9-րդ հրաբիտ» շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիր Վայլգան Սարգսյանի հետ տպագրության է պատրաստել ժողովածուն:

- Այսպիսով՝ նպատակ ունենք խթանելու աշակերտների հետաքրքրությունը դեպի գիրքը, գրադարանը, ընթերցանությունը,- նշեց Ռաֆիկ Ղազարյանը, որի ելույթին հաջորդեց Հայկական գրադարանային ասոցիացիայի նախագահ, Հայաստանի ազգային գրադարանի տնօրեն Դավիթ Սարգսյանի ջերմ շնորհավորանքը: - Ես անչափ ուրախ եմ, որ ձեզ նման զարգեր ու գրքասեր սերունդ է մեծանում: Դուք եք մեր ապագան, Հայաստան աշխարհի վաղվա տերը:

Գիրքը հրատարակվել է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցության հովանավորությամբ: ՀՅԴ բյուրոյի անդամ, Աժ պատգամավոր Հրայր Կարապետյանը նշեց, որ ՀՅԴ-ն արդեն քանիցս սատարել է այս կարգի ձեռնարկների եւ այս համատեքստում Ազգային գրադարանային շաբաթին հովանավոր դառնալն անչափ կարեւոր էր: Շնորհավորելով աշակերտներին, Աժ պատգամավորը հորդորեց նրանց շատ կարդալ:

Դպրոցականներին ողջունեցին նաեւ «9-րդ հրաբիտ» շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիր Վայլգան Սարգսյանը, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Կիմ Աղաբեկյանը, գրող Հրայր Մաթեւոսյանը, ով ցանկություն հայտնեց այս տարվա մրցույթին աշակերտների շարադրություններին ծանոթանալ դեռեւս ձեռագիր վիճակում:

Նշենք, որ շարադրությունների մրցույթ հայտարարվել էր նաեւ 2006 թվականին կայացած Ազգային գրադարանային շաբաթի ժամանակ, որի հաղթողներ ճանաչված 35 աշակերտների շարադրություններն ամփոփող «Գիրքը եւ ես» ժողովածուի առաջին հրատարակությունը հայ ընթերցողին է ներկայացվել դեռեւս անցյալ տարի:

ԱՐՄԵՆ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

ԵՎՍ ՄԵԿ ՓՈՔՍՏՈՆ ԱԿՈՒՐՏՎԵՑ

Բեռլինում «Ոսկե արջը» շնորհվեց բրազիլական ֆիլմին

Բրազիլական «Ընտիր ջոկաս» ֆիլմն արժանացել է Բեռլինում ավարտված միջազգային կինոփառատոնի գլխավոր մրցանակին՝ «Ոսկե արջին»: Բեմադրիչ Ժոզե Պադիլյայի այդ ժապավենը պատմում է թմրադեղերի առեւտուր անող կաբառասուն ոստիկանների մասին:

Փառատոնի օրերին գլխավոր մրցանակի հավակնորդներ էին համարվում Պոլ Թոմաս Անդերսոնի «Նավթ» ֆիլմը եւ Մայլ Լիի «Գործազուրկներ» կատակերգությունը:

Անդերսոնը «Արծաթե արջ» ստացավ հորթես լավագույն բեմադրիչ:

Լավագույն դերասան ճանաչվեց Ռեզա Նաջին՝ «Ճնճղուկի երգում» իր դերակատարման համար, փառատոնի ժյուրին լավագույն դերասանուհի ճանաչեց «Գործազուրկներ» բրիտանական ֆիլմի դերակատարուհի Սալլի-Հոուքինսին:

Այս տարի Բեռլինի կինոփառատոնում ցուցադրվեց 21 ֆիլմ: Անցյալ տարի գլխավոր մրցանակը շնորհվել էր Նեռին Մոնղոլիայի կյանքը պատկերող «Տոյի ամուսնությունը» ֆիլմին:

Պ. Ք.

Փառատոնի պատվավոր հյուրեր Մարտին Սկորսեզեն եւ Միկ Ջագերը

Նոր Բայրոն է ներկայացվելո՞ւ...

2008 թվականի հունվարի 22-ին լրացավ Ջորջ Նոել Գորդոն Բայրոնի ծննդյան 220-ամյակը: Այս օրը, իհարկե, մեծ շուքով նշվեց Մեծ Բրիտանիայի Միացյալ Թագավորությունում: Սակայն բանաստեղծի կենդանության օրոք եւ նրա մահվանից շատ տարիներ անց էլ Անգլիայի իշխանությունները շատ կողմնակալ էին նրա նկատմամբ եւ այնքան էլ հաճույքով չէին հիշում Բայրոնի անունը:

Ծագումնաբանները սիրում են ժառանգների մեջ փնտրել ծնողների շարունակությունը: Այս իմաստով Բայրոնի (1788-1824 թթ.) ազգականների եւ նախնիների օրինակը բավականին ուսուցողական է: Բանաստեղծի պարոր՝ Ջեկ Վաստեղանակը (այս մականունը նա ստացել է այն պատճառով, որ նրա յուրաքանչյուր մարտի ժամանակ եղանակը պարզապես անտանելի էր լինում) չնայած իր փոքրկուն կյանքին, կարգուկանոն սիրող մարդ էր: Իսկ, ահա, նրա որդին՝ Խելագար Ջոնը հայտնի էր իր սիրային արկածներով, ով մի քանի կանանց էր թողել, իսկ իր վերջին սիրուհուց՝ Քեթրին Գորդոնից ազատվելու համար փախավ Ֆրանսիա: Ու շոտլանդական արքայական հին տոհմից սերված Քեթրինն էլ 1788 թվականի հունվարի 22-ին ծնեց ապագա բանաստեղծին: Հետո... Հետոն շատ հրաբալի նկարագրել է Անդրե Մորուան իր հանրահայտ «Դոն Ժուան կամ Բայրոնի կյանքը» վեպում:

Դեռեւս իր կենդանության օրոք Բայրոնը պետք է հասներ հանձարեղ բանաստեղծի փառքին: Այնուամենայնիվ անգլիացի մարդոնները զգուշացան չափազանցությունների մեջ ընկնելուց: Ավելին, նույնիսկ մահվանից հետո անգլիացի իշխանավորները հրաժարվեցին նրա դին թաղել Վեստմինստրյան աբբայության «Բանաստեղծների անկյունում»: Սկզբնական օրերին բանաստեղծի մարմինն ամփոփվեց Բայրոնների տոհմական գերեզմանոցում: Եվ միայն հասարակության ճնշման տակ, արդեն 20-րդ դարի վերջին աբբայության գերեզմանատանը իր վերջին հանգրվանը գտավ:

Այժմ արդեն գիտնականները՝ ծագումնաբանները, հոգեբանները են լծվել Բայրոնի կյանքի ուսումնասիրությանը: Նրանք խոստանում են հայտնագործություններ անել: Բայց՝ ինչպիսի՞: Սպասենք:

Ս. Գ.

ՕԳՈՒՏԱԿԱՐԳԻ ԱՅԶԵՐՈՎ

Քալաշյանն ու Մեսրոպյանն առաջատարների թվում են

Շախմատի «Սեռոֆլոտի» մրցաշարի 7-րդ տուրում «Բ» մրցաշարի առաջատար Դավիթ Քալաշյանը պահպանեց դիրքը՝ ոչ-ոքի ավարտելով պարտիան Ցեն Վանգի հետ: Դա հնարավորություն տվեց չին մեկ այլ շախմատիստի՝ Լի Վանգին 6 միավորով հավասարվել Դավիթին ու նրա հետ գլխավորել աղյուսակը: Լի Վանգը 7-րդ տուրում պարտության մատնեց Բուլգաս Միրզանուրովին: 5-ական միավոր են վաստակել Յուրի Համբարձումյանը եւ Վահե Բաղդասարյանը: Համբարձումյանը հաղթեց Վլադիմիր Օնոպրիենկոյին, Բաղդասարյանը ոչ-ոքի խաղաց Բայրա Կովանովայի հետ:

Իսկ ուժեղագույնների մրցավեճում կայացավ 6-րդ տուրը: Կարեն Ասրյանն ու Վլադիմիր Հակոբյանը ոչ-ոքի ավարտեցին պարտիաները համապատասխանաբար Անդրեյ Վոլոկիտինի եւ Անտոն Շոմոեւի հետ: Ասրյանը վաստակել է 4 միավոր, ինչը լավագույն արդյունքն է հայ գրոսմայստերների մեջ: Վլադիմիր Հակոբյանն ունի 3 միավոր: 3,5 միավոր ունի Արտաշես Մինասյանը, որը հաղթեց Միլոշ Պավլովիչին: Հաղթանակ տարավ նաեւ Տիգրան Քոթանջյանը՝ առավելության հասնելով Զգաբա Բալոգի նկատմամբ: Քոթանջյանը վաստակեց 2,5 միավոր: Նույնքան միավոր ունի նաեւ Հրանտ Մելքումյանը՝ հաղթելով Դմիտրի Զոտովին: Փաշիկյանն ու Անդրեասյանը հաշտություն կնքելով համապատասխանաբար Ալեքսանդր Զեռնյաեւի եւ Անդրեյ Զիգալկոյի հետ, վաստակեցին 2-ական միավոր:

Ուժեղագույնների մրցաշարում 5-ական միավորով առաջատարներն են Մախմի Ռոդշտայնը, Ալեքսեյ Դրեեւը եւ Յան Նեպոմնյաշչին: Ռոդշտայնն ու Նեպոմնյաշչին միմյանց հետ հաշտություն կնքեցին, իսկ Դրեեւը հաղթեց Արյոմ Տիմոֆեեւին:

«A2» մրցաշարում հանդես եկող երեք հայ շախմատիստներից ավելի հաջող է Դավիթ Պետրոսյանի ելույթը, որը վաստակել է 3,5 միավոր: Նա 6-րդ տուրում հաղթեց Մարկուս Ռագերին: Սամվել Տեր-Սահակյանը կրկին պարտվեց՝ այս անգամ զիջելով Ալեքսանդր Ռահմանովին: Սամվելը ունի 2 միավոր: 2,5 միավոր է վաստակել Լեւոն Բաբուջյանը՝ ոչ-ոքի խաղալով Արդուլա Հասանի հետ: Այստեղ առաջատարը 5,5 միավորով ռուսաստանցի Մարատ Ասկարովն է:

«C» խմբի մրցաշարում վերելքով է հանդես գալիս Վարդան Խոջայանը, որը վերջերս դարձել էր մոսկովյան մրցաշարի հաղթող: 7-րդ տուրում նա ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումն առաջատարի՝ Անդրեյ Արամովի հետ ու վաստակեց 5,5 միավոր: Առաջատարների խմբում գտնվող Խաչատուր Մեսրոպյանը հաղթելով Ռաուլ Շմիդտին, վաստակեց 6 միավոր ու Անդրեյ Արամովի եւ Ռահիմ Պասիեւի հետ գլխավորեց աղյուսակը: 5,5 միավոր ունի Արթուր Ղարագյոզյանը, որը հաղթեց Եվգենի Օկունին: 5-ական միավոր են վաստակել Սոնոլդ Մինասյանն ու Տիգրան Սիմոնյանը:

«Ռեալը» չդպահպանեց հաղթական հաշիվը

Երկամսյա ընդմիջումից հետո վերսկսվեց չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրափակիչ փուլը: «Լիվերպուլը» լուրջ հայտ ներկայացրեց հաջորդ փուլի ուղեգրի համար: Դիրկ Կույթի եւ Սթիվեն Ջերարդի խփած գոլերը 2-0 հաշվով հաղթանակ պարգեւեցին թիմին «Ինտերի» հետ խաղում: «Լիվերպուլի» գլխավոր մարզիչ **Ռաֆայել Բենիտեսը** հետեւյալ կարծիքն է հայտնել. «Դաժան է, որ հաղթեցիք «Ինտերին»: Մրցակիցը բավական ուժեղ է, ուստի պատասխան խաղում հարկավոր է զգոն լինել: Գոհ եմ ֆուտբոլիստների նվիրվածությունից: Ողջ խաղի ընթացքում փորձում էինք գոլ խփել եւ լավ է, որ խաղավերջում հաջողվեց 2 անգամ գրավել մրցակցի դարպասը: «Ինտերը» նույնիսկ 10 հոգով էաս կազմակերպված էր խաղում եւ հակագրոհների ժամանակ մեզ էաս անհանգստացրեց»:

Մադրիդի «Ռեալի» համար «Ռոմայի» հետ արտագնա հանդիպումը էաս հաջող սկսվեց: Արդեն 8-րդ րոպեին Ռաուլը բացեց հաշիվը: Սակայն ի պատիվ դատի տերերի, «Ռոմա» կառողջավ 2 գոլ խփել ու կամային հաղթանակ տոնել: Այդի ընկան Պիսարոն ու Մանչինին: Թիմերի մարզիչները հետեւյալ կարծիքն արտահայտեցին:

Լուչանո Սպալետի («Ռոմա»)- Այսօր իմ թիմը խիզախություն ու բանականություն դրսեւորեց: Առաջ գոլ բաց թողնելով, դժվարին կացության մեջ հայտնվեցինք: Սակայն շարունակեցինք մեզ բնորոշ խաղը ցուցադրել եւ վարձահատույց եղանք: Դա գեղեցիկ ֆուտբոլ էր, որում երկու թիմերն էլ արժանի էին հաղթանակի: Ամբողջությամբ բավարարված եմ արդյունքով: Սակայն Մադրիդում հարկ կլինի եւս մեկ բարձրակարգ խաղ ցուցադրել:

Բեռնդ Շուստեր («Ռեալ»)- Դժգոհ եմ արդյունքից, քանի որ ողջ խաղը լավ անցկացրեցինք: Սակայն նման բան հաճախ է տեղի ունենում չեմպիոնների լիգայում: Շատ կարեւոր է, որ հյուրընկալվելիս գոլ խփեցինք: Այժմ Մադրիդում հաջողության հասնելու լավ հնարավորություն ունենք: «Ռոմա» խաղում էր այնպես, ինչպես որ սպասում էի:

Առաջ գոլ գրանցվեց նաեւ «Շալկե-04»-ի եւ «Պորտոյի» մրցավեճում: 4-րդ րոպեին դատի տերերից Կոտանչին բացեց հաշիվը: Ի պատասխան «Ռեալի», գերմանական ակումբը պահպանեց հաղթական հաշիվը: Հունական «Օլիմպիակոսի» եւ «Զելսիի» մրցավեճում դարպասները մնացին անառիկ: «Օլիմպիակոսը» իրեն լավ էր դրսեւորել խմբային մրցաշարում՝ պայքարից դուրս թողնելով «Վերդերին» ու «Լացիոյին»: Անկասկած, ընթացիկ մրցաշրջանը լավագույնն է հունական ակումբի համար եվրոգավաթներում:

«Ինտերն» առաջատար է նաեւ աշխատավարձի ֆոնդով

Իտալական ֆուտբոլի վերջին տարիների առաջատար Միլանի «Ինտերի» ղեկավարությունը տարեկան 151 մլն եվրո է տրամադրում ֆուտբոլիստների աշխատավարձերի վճարման համար: Դրանց մեջ հաշվի են առնված նաեւ հարկերը, որոնք Իտալիայում բավական բարձր են: Ի տարբերություն «A» սերիայի մյուս ակումբների, որոնք կրճատում են աշխատավարձի ֆոնդը, «Ինտերը» տարեցտարի բարելավում է իր ֆուտբոլիստների կենսամակարդակը: 2001/02-ի մրցաշրջանի համեմատ անցած տարի աշխատավարձի ընդհանուր ֆոնդն աճել է 22 տոկոսով: Իսկ «Լացիոն» վերջին հինգ տարիների ընթացքում աշխատավարձի ֆոնդը կրճատել է 78 մլն եվրոյով, «Ռոման» ու «Միլանը»՝ մոտ 30 մլն եվրոյով:

Հենց այս հանգամանքով էլ պայմանավորված է այն փաստը, որ լեգեոնականներից էաստը նախընտրում են անգլիական պրեմիեր լիգան կամ իսպանական պրիմերան, այլ ոչ թե իտալական «A» սերիան: Ճիշտ է, ֆուտբոլային հանրահայտ «աստղերը», ինչպիսին Կական, Տոտին եւ Իբրահիմովիչն են, որոնք առանց հաշվի առնելու հարկերը, ստանում են 5 մլն եվրո եւ ավելի: Այս առումով «Միլանն» ու «Ինտերը» հաճելի բացառություն են կազմում: «Միլանում» նույնիսկ մշտապես պահեստայինների նստարանին գտնվող Դարիո Շիմիչը 1,8 մլն եվրո աշխատավարձ է ստանում: Իսկ ահա «Ռոմայում», որտեղ հանդես է գալիս Ֆրանչեսկո Տոտին, 1 մլն դոլարն էլ վատ գումար չէ:

Հռոմի «Լացիոն», որը ժամանակին պատկանում էր Սերժիո Կրանյոտիին, աշխատավարձի չափով «A» սերիայում առաջատարն էր: Սակայն Կրանյոտին ի վերջո սնանկացավ: Ուստի ակումբի ներկայիս նախագահ Կլաուդիո Լոտիտոն փորձում է նմանատիպ վիճակ չստեղծել: Օրինակ, արդեն մեկ տարի «Լացիոն» ցանկանում է «Լիվոռնոյից» թիմ հրավիրել Իտալիայի հավաքականի երկրորդ դարպասապահ Մարկո Ամելիային, սակայն տարեկան 800 հազար եվրո նրան վճարել չի ցանկանում: «Լիվոռնոյում» համեստ աշխատավարձերի պայմաններում 800 հազարը մեծ գումար է, ուստի Ամելիան էլ չի շտապում բաժանվել թիմից: Ընդհանրապես «Լիվոռնոյի» կազմի թիմերում 200-300 հազար եվրոն նորմալ աշխատավարձ է:

Իսկ ինչպիսի՞ն է իրավիճակը «Յուվենտուսում»: Մինչեւ հայտնի դեպքերը, որի հետեւանքով թիմին զրկեցին երկրի չեմպիոնի տիտղոսից ու տեղափոխեցին «B» խումբ, թիմի ֆուտբոլիստները բավական բարձր աշխատավարձ էին ստանում: Իսկ այժմ ակումբի ղեկավարությունը ձգտում է աշխատավարձերը հավասարեցնել «Ռոմայում» եւ «Լացիոյում» ընդունված վարձատրությանը: Ճիշտ է, դա չի վերաբերում թիմի այն վետերաններին, որոնք չլքեցին «Յուվենտուսը», երբ ակումբը հեռացվեց «A» սերիայից: Ֆաբիոյի Բուֆոնի, Ալեսանդրո դել Պիերոյի, Պավել Նեդվեդի աշխատավարձը մոտ է Տոտիի եւ Իբրահիմովիչի տարեկան վաստակին: Իսկ ահա «Յուվենտուսի» ներկայիս գլխավոր մարզիչ Կլաուդիո Ռանիերին նախկին մարզիչ Ֆաբիո Կապելոյից երկու անգամ փոքր է ստանում:

ԼՐԵՆԻՐԵՍԻ ՄՐՑԱՇԱՐ

Մրցաշարում եռիշխանություն հաստատվեց

Լինարեսի շախմատի մրցաշարի 4-րդ տուրում Լեւոն Արոնյանը սեւերով մրցում էր ուկրաինացի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկի հետ: Վերջինս սովորաբար Արոնյանի համար անհարմար մրցակից է: Բայց այս անգամ Լեւոնն իրեն հիանալի դրսեւորեց եւ 60-րդ քայլին հասավ կարեւոր հաղթանակի: Այդ հաջողության շնորհիվ հայ գրոսմայստերը 4 հնարավորից 2,5 միավորով Վիշվանաթան Անանդի ու Վեսելին Թոփալովի հետ գլխավորեց աղյուսակը:

4-րդ տուրն անհաջող էր մրցաշարի առաջատար Թոփալովի համար: Համառ մրցապայքարում 63-րդ քայլին բուլգարացի գրոսմայստերը զիջեց Ալեքսեյ Շիրովին: Իսկ ահա Անանդ-Ռաջաբով պարտիան շատ կարճ տեւեց: 22-րդ քայլին մրցակիցները խաղաղ դատեն կնքեցին: Նույնպիսի արդյունք գրանցվեց նաեւ Կառլսեն-Լեկո պարտիայում: 2-ական միավորով 4-5-րդ տեղերում են Պետեր Լեկոն ու Ալեքսեյ Շիրովը, 1,5-ական միավոր ունեն Մագնուս Կառլսենը, Թեյմուր Ռաջաբովն ու Վասիլի Իվանչուկը:

5-րդ տուրում Արոնյանը կմրցի Ալեքսեյ Շիրովի հետ: Դա կլինի մրցաշարում սպիտակ խաղաքարերով Լեւոնի երկրորդ պարտիան: Առայժմ հայ գրոսմայստերը միայն 3-րդ տուրում՝ Ռաջաբովի հետ է սպիտակներով խաղացել, որն ավարտել է ոչ-ոքի: Կկայանան նաեւ Թոփալով-Կառլսեն, Լեկո-Անանդ, Ռաջաբով-Իվանչուկ պարտիաները:

«Արարատն» ու «Բանանցը» վերադարձան Հայաստան

«Արարատն» ու «Բանանցն» ավարտելով ուսումնամարզական հավաքները արտերկրում, վերադարձել են Հայաստան: Հիշեցնենք, որ «Արարատը» մեկամսյա հավաք էր անցկացնում Խորվաթիայում, որտեղ մի շարք սուգողական հանդիպումներում մարզիչները փորձարկեցին ֆուտբոլիստներին: Մինչ երեւան վերադառնալն, արարատցիները եւս երկու խաղ անցկացրին: Առաջին խաղում նրանք 3-2 հաշվով հաղթեցին Սլովենիայի «Ռուդարին», իսկ երկրորդում պարտվեցին Սերբիայի «Չուկարիչկիին» (0-2):

«Բանանցը» մարզվում էր Կիպրոսում: Վերջին խաղում ՀՀ փոխչեմպիոնը 1-2 հաշվով զիջել է Ռումինիայի «Բրեֆաին»: Ի դեպ, դա թիմի անցկացրած 5 հանդիպումներում, որոնցում «Բանանցը» պարտվել է, խփած միակ գոլն էր: Այն իր օգտին է գրանցել Սեմյոն Մուրադյանը:

«Փյունիկը» մարզվում է Սոչիում

ՀՀ չեմպիոն «Փյունիկն» այս օրերին ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Սոչիում: Թիմի կազմում փորձաշրջան է անցնում նախկին փյունիկցի Գալուստ Պետրոսյանը, որը մինչ այդ մարզվել էր «Բանանցում», սակայն վերջինիս գլխավոր մարզիչը հրաժարվել էր նրա ծառայություններից: «Փյունիկը» Սոչիում սուգողական առաջին հանդիպումն է անցկացրել Նովոռոսիյսկի «Չերնոմորեցի» հետ ու պարտվել է խոշոր՝ 0-5 հաշվով:

Իսինբաեւայի հերթական ռեկորդը

Դոնեցկում անցկացված «Ջողաքսկի աստղեր» միջազգային 19-րդ մրցաշարում ռուսաստանցի Ելենա Իսինբաեւան մարզասրահների համաշխարհային նոր ռեկորդ սահմանեց: Սկզբում նա փորձեց իրեն իսկ ոչնչացնող համաշխարհային ռեկորդը (4,93 մետր) գերազանցել մեկ սմ-ով: Սակայն երկու փորձերն էլ անհաջող էին: Դրանից հետո նա որոշեց եւս մեկ սմ-ով բարձրացնել ձողը եւ այս անգամ հաջողությամբ հաղթահարեց 4 մ 95 սմ բարձրությունը:

«Ջողաքսկի աստղեր» միջազգային մրցաշարն անցկացվում է 1990-ից: 1997-ից այն ընդգրկվել է թեթեւ ատլետիկայի միջազգային ֆեդերացիայի պատասխանատու խաղացանկում: Մրցումների ընթացքում սահմանվել են աշխարհի 8 եւ ազգային տասնյակ ռեկորդներ: Տղամարդկանց մրցաշարում 1993-ին Սերգեյ Բուբկայի սահմանած ռեկորդը (6 մ 15 սմ) մինչ օրս անգերազանցելի է:

Պավլիկը կրկին հաղթեց Թեյլորին

Լաս Վեգասում միջին քաշային կարգում WBC-ի եւ WBO-ի վարկածներով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Կելի Պավլիկը մրցավարների միաձայն որոշմամբ հաղթել է այդ տիտղոսների նախկին դափնեկիր Ջերմեյն Թեյլորին: Թեեւ մենամարտն անցել է հաճույք հավասար մրցապայքարում, սակայն Պավլիկն ավելի ակտիվ էր մենամարտում եւ գրեթե երկու անգամ ավելի շատ հարվածներ է հասցրել մրցակցին: Այսպիսով, Պավլիկը կրկին պարտության մատնեց Թեյլորին: Հիշեցնենք, որ նրանց առաջին մենամարտում Պավլիկը հայտնվել էր նոկդաունում, սակայն 7-րդ ռաունդում նոկաուտի էր ենթարկել մրցակցին: Այս անգամ Պավլիկը հաղթեց միավորներով (115-113, 116-112, 117-111):

Թեեւ Թեյլորը դժգոհ էր մրցավարների վճռից, սակայն արժանին է մատուցել մրցակցին. «Իմ կարծիքով, մենամարտը բավական հավասար պայքարում անցավ եւ հուսով էի, որ կհաղթեմ: Շահեցի մենամարտի սկիզբը, իսկ վերջին ռաունդում մրցակիցը հավասարեցրեց իրավիճակը: Սակայն կարծում էի, որ դա բավարար էր հաղթելու համար: Պավլիկն ուժեղ մրցակից է, արժանին եմ մատուցում նրան»:

Այժմ Պավլիկը հունիսին պետք է չեմպիոնական տիտղոսների առաջին պաշտպանությունն իրականացնի: Սպասվում է, որ նրա մրցակիցը կլինի իռլանդացի Ջոն Դադին: Սակայն հնարավոր է, որ նրա փոխարեն Պավլիկի հետ մենամարտի հաջային երեք կարգերում աշխարհի նախկին չեմպիոն Ֆելիքս Տրինիդադը:

Հոդը պատրաստեց ԱՐՈՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Հայաստանի ընտրություններում հաղթեց Սերժ Սարգսյանը. Ռոբերտ Քոչարյանի նման դարաբաղցի է նաեւ ինքը»

ՀՀ նախագահական ընտրությունները լայն արձագանք են գտել Ռոյթերի գլխավորությամբ աշխարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցներում: Ընտրություններին արձագանքել են նաեւ թուրքական լրատվամիջոցները, ընդգծելով դրանց արդյունքների կարեւորությունը Թուրքիայի համար: Ընդգծումը, պատասխանական Անկարայի տեսանկյունից, ենթադրում է շահախնդիր շահագրգռություններ, իսկ դրանց արտահայտումն է դառնում ինչպես նախագահի թեկնածուների քարոզարշավի, այնպես էլ ընտրությունների ընթացքի վերաբերյալ զանազան նյութերի, վերլուծականների հրապարակումը թուրքական կենտրոնական թերթերում:

Փետրվարի 20-ի համարներում այս թերթերը ՀՀ նախագահական ընտրությունների արդյունքները դեռեւս չեն վերլուծել, սակայն արդյունքների առնչությամբ որոշակի հետեւություններ, այնուամենայնիվ, արել են: Մինչ հետեւություններին անդրադառնալը նշենք, որ փետրվարի 13-ին «գորշ գայլերի» քաղաքական կազմակերպության՝ Ազգայնական շարժում կուսակցության խոսափող «Ենի չաղ» թերթը հարկ էր համարել հիշեցնել «արգործնական խառնության մեծագոր պատոնները», որ Հայաստանի նախագահական ընտրությունները կենսական նշանակություն ունեն Թուրքիայի համար: Իսկ փետրվարի 18-ին թուրքական հանրային հեռուստատեսության 2-րդ ծրագիրը Կոսովոյում անկախության հռչակման, Կիպրոսի Հանրապետությունում նախագահի ընտրությունների հետ Թուրքիայի համար կարեւորագույն երեք իրադարձությունների թվում մատնացույց արեց Հայաստանի ընտրությունները:

Հավակնկ ակնհայտ էր. եթե Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին չհաջողվի հաղթանակի հասնել ընտրություններում, ապա բողոքի ցույցերով ներքաղաքական լարվածություն կստեղծի Հայաստանում եւ երկիրը կտանի աղետալի հետեւանքների: Համենայն դեպս փետրվարի 20-ին թուրքական հանրային հեռուստատեսության 1-ին ծրագիրը ընտրությունները լուսաբանեց «Հայաստանում Սերժ Սարգսյանի հաղթանակը», CNN-Turk-ը՝ «Հայաստանի ընտրություններում հաղթանակը Սարգսյանինն է», «Ազատը»՝ «Հայաստանում կոչս դիտորդների հաղթանակը» վերնագրերով:

Վերոհիշյալ 3 լրատվամիջոցներն էլ, նշելով նախագահի թեկնածուների ստացած ձայների մասին նախնական տվյալները, անդրադառնում են ընտրախախտումների կամ ընդդիմության թեկնածուների դեմ բռնությունների գործադրման այսպես կոչված փաստերին, մեջբերում Տեր-Պետրոսյանի «բոլոր իրավական եւ քաղաքական մեթոդներով իրավունքներին տեր կանգնելու» մասին խոսքերը, ապա եւ հիշեցնում են, որ վերջինը Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի վերաբերյալ որդեգրած մեղմ դիրքորոշման համար 1998-ին պարտադրված հրաժարական տվեց Հայաստանի նախագահի պաշտոնից:

Ինչ վերաբերում է ՀՀ նախագահական ընտրություններում վարչապետ Սերժ Սարգսյանի հաղթանակի առնչությամբ թուրքական լրատվամիջոցների հետեւություններին, ապա դրանց մասին հետագայում պատկերացում է տալիս «Ազատը», գրելով. «Երկու երկրների միջեւ հարաբերությունները, որոնց սրման պատճառ է դարձել 1915-ի իրադարձությունների առումով ողջ աշխարհում Թուրքիայի դեմ հայկական սփյուռքի ծավալած քարոզարշավը, հազիվ թե բարելավվեն Քոչարյանի պես դարաբաղյան ծագում ունեցող Սերժ Սարգսյանի օրոք»:

«Ազատին» փետրվարի 19-ի համարում լրացրել էր «Սաբահը», մատնանշելով. «Սարգսյանը (ըստ երեւույթին Քոչարյանը) Տեր-Պետրոսյանի մասին ասել էր, որ ընտրելու դեպքում Հայաստանը կդարձնի Թուրքիայի նահանգ: Մինչդեռ Տեր-Պետրոսյանն ապի է ընկնում թուրքականին մոտ արտահայտություններով: Փետրվարի 16-ին Երեւանի հանրահավաքում նա ասել էր. «Արտաքին աշխարհ դուրս գալու ճանապարհը Թուրքիայով եւ Ադրբեջանով է անցնում: Այս երկրների հետ ունեցած խնդիրների պատճառով մենք դատապարտվեցինք Ռուսաստանի հովանավորությանը: Սերժ Սարգսյանի ընտրության դեպքում կմնանա պատերազմի վերսկսման հավանականությունը Լեռնային Ղարաբաղում, իսկ Հայաստանը չի դիմանա նոր պատերազմին»: Տեր-Պետրոսյանը միաժամանակ նշեց ցեղասպանության հարցում որդեգրած դիրքորոշումից հրաժարվելու անհրաժեշտությունը եւ հաղթանակ խոստացավ ներկաներին: Հայաստանի արտաքին քաղաքական կուրսը նույնությամբ շարունակելու Սերժ Սարգսյանի պատասխանությունը, ինչպես նաեւ Քոչարյանի նման դարաբաղցի լինելու հանգամանքը դժվարացնում են երկու երկրների հարաբերությունների կարգավորումը»:

Հ. ՅԱՔՈԲՅԱՆ

ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՆՈՒՇՈՒՄ Է

Գրահրատարակչական եւ գրադարանի մշակույթի՝ բարձրացման, գրահրատարակիչների համագործակցության ու մրցակցության, հրատարակչական լավագույն տեխնոլոգիաների ներդրության նպատակով ՀՀ մշակույթի նախարարությունը, հայտնում է, «Գրադարան» մրցույթ՝ հետեւյալ անվանակարգերով.

- «Իմ հայրենիքը». հրատարակություններ, նվիրված Հայաստանի Հանրապետության կյանքի տարբեր բնագավառներին /գեղարվեստական եւ այլ գրականություն, պատկերահանդեսներ/
- «Մեր ժամանակակիցը». հրատարակություններ, որոնք արտացոլում են մեր ժամանակը, ստեղծում մեր ժամանակակցի կերպարը
- «Հեռահար ճակատագրի գիրք». հրատարակություն, որի լույս տեսնելը դարձել է երկրի գրական կամ գրական կյանքում նշանակալի իրադարձություն
- «Գիրք երեխաներին». գեղարվեստական, գիտահանրամատչելի պատկերազարդ հրատարակություններ մանուկների եւ պատանիների համար
- «Աղվեսի գիրք». հրատարակություններ մշակույթի վերաբերյալ, պատկերահանդեսներ եւ այլ հրատարակություններ, որոնք ներկայացնում են յուրահատուկ գեղարվեստական եւ գրի ձեւավորման ուղղություններ
- «Իմ համալսարանը». հրատարակություններ նվիրված մշակույթի, գիտության եւ կրթության ոլորտում երկրի ձեռքբերումներին
- «Տպագրված է Հայաստանում». հրատարակություններ, որոնք տպագրված են Հայաստանի Հանրապետությունում եւ ունեն տպագրական եւ ձեւավորման բարձր որակ
- «Գլխավոր մրցանակ». յուրահատուկ, հիմնարար հրատարակություններ, որոնք դարձել են ազգային գրահրատարակության տվյալ տարվա կարեւորագույն իրադարձությունը

Հրատարակությունները մրցույթին ներկայացնում են 2007 թ. հրատարակված հրատարակությունները՝ ըստ անվանակարգի, 2-ական օրինակ, որոնք ենթակա չեն վերադարձման եւ վճարման:

Հրատարակությունները ներկայացնել մինչեւ 2008 թ. ապրիլի 15-ը ՀՀ մշակույթի նախարարության աշխատակազմի հրատարակչական գործի գործակալություն /Հասցեն՝ Իտահակյան 28, հեռ.՝ 52-86-00/:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դարեր շարունակ հաղթական անկախությունը կորցրած, սակայն ազգային դիմագիծը պահած, ժամանակի ալեկոծության ճահճաճղկին անձնատուր՝ բարոյական եւ ֆիզիկական կորուստներից հետո մաքառման երկար ճանապարհ անցած, սակայն կենսունակությունը չկորցրած հայ ժողովրդի գոյության խորհուրդը պայմանավորվել է Ավարայրով, Սարդարապատով, Շուշիով...

Սարդարապատի ճակատամարտի շնորհիվ՝ կրկին վերահաստատվեց հայ ժողովրդի անկախությունը, որի 90-ամյա տարելիցը նշանավորելու նպատակով

ՀՀ մշակույթի նախարարությունը հայտարարում է

ԴՐԱՄԱՏԻԿ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹ

Ստեղծագործության հիմնական թեման պետք է լինի 20-րդ դարասկզբին ազգային ազատագրական պայքարի արդյունքում Սարդարապատի ճակատամարտում տարած հայ ժողովրդի պատմական հաղթանակը՝ որպես ազգային ոգու վերաթնացման եւ ազգի համախմբման խորհրդանիշ:

Մրցույթի հաղթողների համար սահմանվում են հետեւյալ մրցանակները՝

Գլխավոր մրցանակ	**- 700 000 դրամ**
Մեկ խրախուսական մրցանակ	**- 300 000 դրամ**

Մրցույթին կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները՝ մեկ ստեղծագործությամբ:

Լավագույնը ճանաչված ստեղծագործությունը բեմադրվելու է Գ. Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնում:

Դրամատիկ ստեղծագործությունները ներկայացնել ծանկանվամբ՝ ՀՀ մշակույթի նախարարության աշխատակազմի մշակութային հաղթահանության վարչություն մինչեւ ապրիլի 1-ը:

Պարզաբանումների համար զանգահարել 52 19 72 հեռախոսահամարով:

ԵՐԵՎԱՆ

Իրավաղահները ամփոփեցին

Երեկ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ասուլիսի սրահում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ՀՀ գլխավոր դատախազի տեղակալ Արամ Թամազյանը անդրադարձավ դատախազությունում ստեղծված հատուկ աշխատանքային խմբին հղած 52 դիմումներին ու հայտարարություններին, որոնք սպացվել են տարբեր քաղաքացիներից, ՁԼՄ-ներից, վստահված անձանցից, ներկայացուցիչներից ու կուսակցություններից: «Այդ 52-ից 22-ով նշվել է քրեական գործի հարուցումը: 12-ով տվել են պարզաբանումներ, 12-ով հարուցվել են քրեական գործեր, որոնցից 7-ը վերաբերում է խուլիգանության դեպքերին, 4-ը՝ գույքի դիտավորյալ ոչնչացման փաստի վերաբերյալ են եւ մեկը՝ ծեծի: 12 քրեական գործերը արձանագրվել են՝ 7-ը՝ երեւանում, 2-ը՝ Վանաձորում, մեկական՝ Թալինում, Արտաշատում եւ Մարտունիում: Բոլոր այդ գործերով հանձնարարվել է ապահովել պատշաճ դատախազական հսկողություն եւ դատավարական ղեկավարում», տեղեկացրեց պրն Թամազյանը:

ՀՀ ոստիկանության պետի առաջին տեղակալ, ոստիկանության գեներալ-լեյտենանտ Արարատ Մահտեսյանը նշեց, որ փետրվարի 19-ին ոստիկանության թեժ գծով սպացվել են 30 ահազանգեր: Նա համեմատելով 2007-ի Աժ-ի ընտրության օրվա եւ փետրվարի 19-ի օրը եղած ընտրախախտումները նշեց, որ «շատ տարբեր են՝ 200-ը գրանցվել են ապրիլի 12-ին, իսկ փետրվարի 19-ին՝ 30 ահազանգ, որից 7-ը չի հիմնավորվել»:

ԿԸՀ-ի իրավական փորձաքննության բաժնի պետ Սեւակ Հովհաննիսյանը նշեց, որ ԿԸՀ-ն ստացել է հինգ դիմում բողոք, մեկ զեկուցագիր, որոնցում նշված են ընտրախախտումների տարբեր փաստեր: Ստուգումներից պարզվել է, որ որեւէ վստահված անձի իրավունքները չեն ոտնահարվել եւ վստահված անձինք ստորագրել են, որ խախտումներ չեն եղել: Փետրվարի 20-ին, ժամը 18.00-ի տվյալներով նոր դիմում բողոքներ չեն եղել, նշեց պրն Հովհաննիսյանը:

ՄԱՐԻ-ԵՍԵՆ ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ

www.azg.am

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳԵՆԵՏԻԿԱՆ ՀԱՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈՒԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ԳՀԱՇՁԲ-08/8 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ կարիքների համար «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ Վանաձորի մասնաճյուղի ջեռուցման համակարգի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:**

Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1500 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդիշինվեստբանկ» էրեբունու մասնաճյուղ «Բեջ-Գալ» ՍՊ ընկերության N 2477230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Գագիկ Հովսեպյանը:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 12:30:

ՀՀ ԱՄՆ Դեսպանատունը մրցույթի է հրավիրում

կյանքի ապահովագրություն իրականացնող ընկերություններին: Մրցութային փաթեթները կարող եք ձեռք բերել Ամերիկյան 1 հասցեում, ԱՄՆ դեսպանատան կենտրոնական մուտքից, փետրվարի 22, 29-ին, ժամը 9-18-ը:

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ

«Հայաստանի հեռուստատեսային եւ ռադիոհաղորդող ցանց» փակ բաժնետիրական ընկերությունը դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով՝ Երեւան հարթի տարածքում 14 100.0 ՄՀց ջերմությամբ ռադիոռելեային կայքի գծի կազմակերպման նպատակով ռադիոհաճախության օգտագործման թույլտվություն ստանալու համար:

Հասցեն՝ 0047, ք. Երեւան, Նորք, Գ. Հովսեփյան 9/2: Հեռ.՝ (37410) 65-37-73, էլ. փոստ՝ tvn@tna.am, ֆաքս՝ (37410) 65-58-78:

ՕՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՆԵՔԱՇԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործակալությունն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու՝ գլխ. խմբ. Յակոբ Անանիան: Տպաքանակ՝ 3000, տպագրված է տպագրության՝ 20.02.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: